ganz kloer, datt déi doten Akteuren dann d'Responsabilitéit hunn, fir déi Dossiere seriö kënnen ze kucken. Mä et geet hei eben drëms, fir ganz präzis an anere Fäll nach eng Instanz ze hunn, déi ka kucken, fir Léisungen ze fannen. Ech mengen, datt mer dat och musse kloermaachen. Ech si ganz gär bereet, deen dote Message matzehuelen.

Zu deenen Amendementen, déi d'CSV an der leschter Kommissiounssëtzung nach abruecht huet, deelen ech dat, wat hei och zum Deel gesot ginn ass. Jiddwereen huet natierlech d'Recht, sech do begleeden ze loossen, wann e bei de Mediateur geet. Ech denken, datt dat en allgemeng gëltege Rechtsprinzip ass, och hei an dësem Kontext, datt dat, wat net verbueden ass, erlaabt ass. A selbstverständlech ka jiddweree sech duerch iergendee begleede loossen, fir bei de Mediateur ze kommen an do seng Cause kënnen ze plädéieren. Dat ass kloer.

A mir haten awer Bedenken, d'Regierung wéi och d'Majoritéit an der Kommissioun, fir ze soen, datt de Mediateur, dee jo a ville Fäll awer och eng Mediatiounsaarbecht muss maachen - dee muss vermëttelen, dee muss Brécke bauen -, sech net kann autosaiséieren, also sech selwer engem Dossier kann unhuelen, well dann ass e jo schonn eng vun de Parteien. A fir kënnen ze vermëttelen, fir déi Brécken do kënnen ze bauen, muss hien tëschent de Parteie stoen. Duerfir si mer eben op deen dote Wee gaangen, wéi et d'ailleurs jo och beim Ombudsmann de Fall ass an eigentlech gängeg Praxis ass, wann ee vun enger fachmännescher Mediatioun doruechter schwätzt.

Ech soen all deene Merci, déi am Laf vun de leschte Wochen derzou bäigedroen hunn - virun allem an der Kommissioun -, datt mer elo op dee Wee hei kënne goen. Ech mengen, mir hate flott Diskussiounen. Et ass finalement jo och en aneren Text derbäi erauskomm, wéi en eigentlech initialement vun der Regierung proposéiert ginn ass, wou mer nach dräi verschidde Mediateuren, all Kéiers ee separat fir all Population vulnérable, proposéiert haten. Mir hunn elo ee Mediateur mat engem Service, dee sech awer deenen dräi Zilgruppen do ganz besonnesch wäert widmen.

Ech denken, datt et eng ganz konstruktiv Aarbecht war, déi mer do gemaach hunn. An ech wënschen natierlech dem zukünftege Mediateur a senger ganzer Equipp ganz vill Erfolleg bei senger Aarbecht, woubäi ech mer géif wënschen, datt en eigentlech keng Aarbecht hätt. Mä dat schéngt mer awer eng Illusioun ze sinn.

Villmools Merci.

Une voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.*- Merci och. Da kënne mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7072 iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7072 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo ofgeschloss.

32-mol Jo, 3-mol Nee a 25 Abstentiounen. Domat ass de Projet 7072 ugeholl.

Ont voté oui: MM. Marc Angel, Frank Arndt, Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Eugène Berger), MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini.

Ont voté non: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding.

Se sont abstenus: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Laurent Mosar), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank (par M. Marcel Oberweis), Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze froen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

A mir ginn zum nächste Projet vum Ordre du jour iwwer, dem Projet de loi 7048, deem neien Naturschutzgesetz. An d'Wuert huet direkt de Rapporteur, den Här Henri Kox.

3. 7048 - Projet de loi concernant la protection de la nature et des ressources naturelles et modifiant

1° la loi modifiée du 31 mai 1999 portant institution d'un fonds pour la protection de l'environnement;

2° la loi modifiée du 5 juin 2009 portant création de l'Administration de la nature et des forêts;

3° la loi modifiée du 3 août 2005 concernant le partenariat entre les syndicats de communes et l'État et la restructuration de la démarche scientifique en matière de protection de la nature et des ressources naturelles

Rapport de la Commission de l'Environnement

M. Henri Kox *(déi gréng), rapporteur.*- Merci, Här President. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, haut de Mëtteg stëmme mer en neit Naturschutzgesetz, en Naturschutzgesetz, wat déi natierlech Liewensgrondlage vun eisem Land a vun eisen Awunner längerfristeg besser schützen a restauréiere soll, en Naturschutzgesetz, wat och de Mënsch schützt duerch proppert Waasser, intakt Biedem a gesond Loft.

Dëst neit Naturschutzgesetz ass eng Leitplank, fir déi zukünfteg Entwécklung vun eisem Land ze begleeden. Dëst neit Naturschutzgesetz steet fir Präventioun, d'Erhalung an d'Restauratioun vun ekologesche Systemer, d'Miniméierung vum Flächeverbrauch, méi Transparenz an administrativ Vereinfachung a kloer Regelen, méi Matsprooch an Zesummenaarbecht, méi professionell a sënnvoll Kompensatiounsmooss-namen, de Schutz vu gudde landwirtschaftleche Biedem a manner Spekulatioun op landwirtschaftleche Flächen.

D'Naturschutzgesetz, wat haut hei gestëmmt soll ginn, bréngt also eng Rei Verbesserunge vis-à-vis vum Naturschutzgesetz 2004, e Gesetz, wat awer net dat éischt Naturschutzgesetz hei zu Lëtzebuerg war. En éischt Gesetz ënnert dem Titel „Loi concernant la conservation de la nature et des ressources naturelles" gouf 1965 votéiert an 1978 modifizéiert. 1982 gouf dëst modifizéiert Gesetz vun 1965 duerch en neit Naturschutzgesetz ersat an de Begrëff „conservation" duerch „protection" ausgetosch. Ab dem Joer 1982 gëtt deemno net vun Erhalen, mä verstäerkt vu Schutz geschwat. 2004 gouf eng weider gréisser Reform duerchgefouert, well zwou wichteg Direktive vun 1992 an 1979, déi sougenannten „Directives habitats et oiseaux" - haut éischter ënnert dem Begrëff Natura 2000-Gebidder bekannt -, an d'national Gesetzgebung hu missen ëmgesat ginn.

D'Natura 2000 ass e Kärsteck vun der europäescher Naturschutzpolitik, fir d'Erhalung vun der biologescher Villfalt fir déi zukünfteg Generatiounen ze garantéieren. Mat 66 Natura 2000-Gebidder huet Lëtzebuerg säi Soll haut erfëllt. 48 dovu si Schutzgebidder fir d'Liewensraim an 18 dovu sinn als Vulleschutzgebidder ausgewisen. An de Joren no 2004 huet nach e puermol un dësem Gesetz missen nogebessert ginn, deels duerch nei national Gesetzgebungen oder duerch d'Obligatioun, EU-Richtlinne besser ëmzesetzen.

Ënnert der viregter Regierung gouf dunn 2012 e Gesetzesprojet mat der Nummer 6477 deposéiert, wat d'Gesetz vun 2004 sollt modifizéieren. Duerch den Avis vum Statsrot 2013 wollt déi jëtzeg Regierung iwwert de Wee vu Regierungsamendementen d'Gesetzespropos 6477 amendéieren. Schlussendlech gouf awer decidéiert, eng integral Reform vum Gesetz iwwert den Naturschutz duerchzeféieren an eng eege Gesetzespropos ënnert der Nummer 7048 nei ze deposéieren.

Dës Neischreiwung huet och zu enger besserer Lieserlechkeet vum Gesetz bäigedroen, wat och vu villen esou erkannt gëtt, a wou awer gekuckt gouf, déi wichteg Artikele wéi den Artikel 17 och weiderhin als Artikel 17 am neie Gesetz ze beloossen. Ausschlaggebend fir eng integral Reform vum 2004er Gesetz war besonnesch d'Uerteel vun der Cour constitutionnelle an den Avis vum Conseil d'État zum Projet de loi iwwert den Aménagement du territoire betreffend den Droit de propriété, wat jo och zum Réckzuch vun de véier Plan-sectorielle gefouert huet.

Och den neie Plan national concernant la protection de la nature, de sougenannte PNPN2, huet et zwéngend gemaach, eng nei Gesetzespropos ze maachen.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, firwat brauche mer dann iwwerhaapt en Naturschutzgesetz? Mir hunn dach alles! Eist Land ass dach esou schéin, mat schéine Koppen an Däller, Baachen a Flëss, Bëscher a Wisen. Et ass dach alles gutt, oder? Leider net! Ech wëll hei net den Däiwel un d'Wand molen, mä d'Situatioun an der Natur dobaussen ass schlecht, si ass deels ganz schlecht.

Et ass leider net alles gutt. Ech wëll dofir d'Fakten zum Zoustand an der Natur just un e puer Zuelen illustréieren. D'Datelag iwwert den Zoustand ass an dem virgenannten zweete Plan national concernant la protection de la nature op wëssenschaftlecher Basis beschriwwen. Dësen zweete Plang deckt d'Joren 2017 bis 2012 (veuillez lire: 2021) of a gouf den 13. Januar 2017 am Regierungsrot ugeholl an de 14. Februar d'lescht Joer am Memorial publizéiert.

An deem Dokument fënnt een d'Stratégie nationale a Saache Biodiversitéit: éischtens d'Objektiver an zweetens d'Mesuren an d'Aktiounen, fir dës Strategie ëmzesetzen. An den Annexen zu dëse Strategië sinn eng Rei Kaarte publizéiert, déi sech och op de Corridor écologique bezéien.

E puer Zuelen a Fakten iwwert den Zoustand vun der Biodiversitéit:

98% vun eise Waasserleef sinn a kengem gudden ökologeschen Zoustand. De chemeschen Zoustand vun de Waasserleef ass néierens gutt.

Lëtzebuerg ass staark fragmentéiert. Et ass souguer dat am stäerkste fragmentéierte Land an Europa.

Iwwert de Réckgang vun Insekte gëtt och ausféierlech bericht: Eng Rei Päiperleken, déi eigentlech immens heefeg sollte sinn, hunn déi lescht Jore staark gelidden a si besonnesch um Akerland zréckgaangen.

Bei den ze schützenden Aarte geet et 60% am Offeland schlecht, kenger geet et u sech gutt.

Eist ökologescht Gläichgewiicht ass deemno schwéier a Gefor. Et ass dofir wichteg a richteg gewiescht, fir d'éischte Kéier d'Erhalung an d'Restauratioun vum ökologesche System an d'Gesetz anzeschreiwen, niewent de besteeënden Zilsetzunge wéi dem Schutz vun den natierleche Ressourcen oder d'Wahrung vun den Déieren- a Planzenaarten. Dës wichteg Zilsetzunge sinn dofir direkt am Ufank vun dësem Gesetz ënnert dem Objektiv am Artikel 1 niddergeschriwwen.

Här President, erlaabt mer als Rapporteur just nach e puer perséinlech Gedanken. Wann een d'Kommentarer iwwert den Ëmwelt- an Naturschutz esou liest, esou maachen ech mer richteg Suergen iwwert de Stellewäert an och de Respekt vun eiser Gesellschaft vis-à-vis vun der Biodiversitéit an den natierleche Ressourcen hei am Land.

D'Banaliséierung vum Biodiversitéitsverloscht mécht mer Angscht. Ech kéint och hei d'Weisheet vun de Cree-Indianer zitéieren: „Erst wenn der letzte Baum gerodet, der letzte Fluss vergiftet, der letzte Fisch gefangen ist, werdet ihr feststellen, dass man Geld nicht essen kann."

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dëst Gesetz ass keen Allheilmittel a wäert och Lettre morte bleiwen, wa mer et net zesummen am géigesäitege Respekt uginn. Et ass e weidert wichtegt a richtegt Puzzlesteck am Ëmgang mat eisen natierleche Ressourcen. Ech wëll dofir d'Kärsteck vun dësem Gesetz besonnesch ervirsträichen. Dëst Kärsteck ass an der Sektioun 2 ënnert den Artikelen 63 bis 65 zréckzefannen, déi sougenannten „mesures compensatoires".

Eisen Ökosystem, sief et e Bam oder e Strauch, sprëch den Habitat am Allgemengen, kritt mat dësem Gesetz e Wäert a gëtt iwwer wëssenschaftlech Kritäre mat Ökopunkte versinn, déi och engem monetäre Wäert entspriechen. Dëse System erlaabt et, de Schutz oder déi entspriechend Restauratioun ze moossen an och ze evaluéieren.

Dem Minister erlaabt dës Virgeeënsweis, e Projet oder eng Infrastruktur net méi einfach ze refuséieren, mä d'Reduktioun vum Habitat da beschtefalls ze minimiséieren a bei eventueller Zerstéierung vu Biotoper an Habitater dës duerch en transparenten an ëffentleche Kompensatiounssystem ze ersetzen. Dës Kompensatioune geschéien deemno net méi hott an har an ënnerleien net méi der Responsabilitéit vum Promoteur, mä der Responsabilitéit vun der ëffentlecher Hand. Fir d'Kompensatioune kënnen duerchzeféieren, ginn dofir entspriechend Pools de compensation geschafen, déi als Office de réserves foncières mat engem héijen ökologesche Potenzial fir d'Restauratioun vum Ökosystem gëllen.

Ee weidere wichtege Punkt ass en transparente Register, deen dës Kompensatiounsmoossnamen éischtens festhält an zweetens e Suivi garantéiert. D'Ëmsetzung, wéi gesot, ënnerläit der ëffentlecher Hand a muss am Fall vun enger Kompensatiounsëmsetzung och vum Promoteur bezuelt ginn. Dës Sue gi gebraucht, fir déi entspriechend Terrainen ze kréien, d'Fraise fir d'Planifikatioun, d'Realisatioun an d'Gestioun iwwer 25 Joer ze bezuelen an och ze garantéieren.

Jo, d'Ëmwelt an d'Natur kritt deemno mat dësem Gesetz e Präis, deen awer net onbedéngt zu Käschtepunkte fir de privaten oder ëffentleche Promoteur beim Bau vun Infrastrukture muss féieren. Et geet drëms, net muttwëlleg e Biotop ze zerstéieren, mä bei optimaler Planifikatioun méiglechst vill vun dëse Strukturelementer, sprëch hei an deem Fall Ökopunkten, mat ze integréieren.

De Projet zum Beispill vun „Wunne mat der Wooltz" - dee gouf schonn éfters hei ernimmt - weist op, wéi een an Zukunft Hand an Hand ka goen, fir méiglechst vill Elementer kënnen dès le départ mat ze berücksichtegen, wat schlussendlech zu der Liewensqualitéit - eiser Liewensqualitéit - vun den Awunner wäert bäidroen. Fir dass déi Pools de compensation och sënnvoll ugeluecht ginn, gëtt d'Land a fënnef ökologesch Zonen agedeelt, soudass och garantéiert gëtt, dass am selwechten ökologesche Secteur, wou zerstéiert gëtt, och entspriechend restauréiert gëtt.

D'Angscht vun der Landwirtschaft, dass héichwäertegt Agrarland fir dës Kompensatioun géif geopfert ginn, ass net berechtegt. Dofir gëtt mam Artikel 67 e Comité de gérance an d'Liewe geruff, wou sämtlech Partner, och d'Landwirtschaft, un engem Dësch wäerte sëtze mat ënner anerem dem Office national du remembrement. Gläichzäiteg steet explizitt am Gesetz: «de veiller à éviter la réalisation de mesures compensatoires sur des terrains à haute valeur agricole». D'Spekulatioun op d'Agrarflächen duerch den Opkaf vu Kompensatiounsflächen duerch Promoteure wäert och heimat ophéieren an ewechfalen.

Niewent dësem Kärsteck wëll ech awer och nach op e puer aner Neierungen an dësem Gesetz agoen, ouni wëllen awer ze vill an den Detail ze goen. Dofir fannt Der déi Detailer och a mengem schréftleche Rapport zréck.

Et gouf eng nei Definitioun vun de Gréngzonen am Artikel 3, genau Regelen, fir an der grénger Zon ze bauen, am Artikel 6. Jo, d'Bauen an der Gréngzon ass weider erlaabt, mä mat ganz transparenten an novollzéibare Kritäre versinn.

Och goufen déi existéierend Konstruktiounen nei geregelt, an dat am Artikel 7. D'Aféierung vun engem «régime d'autorisation pour la destruction de biotopes en dehors de la zone verte»: Wann also eppes zerstéiert gëtt, da gëtt et eng Méiglechkeet, fir eng aner Autorisatioun trotzdeem ze ginn. D'Reorganisatioun betreffend den Espèces protégées, wat ganz wichteg ass; ech hunn lech d'Zuele virdru genannt. An den Artikele 35 a 36 geet et ëm d'Natura 2000-Gebidder. Do gëtt, éischtens, e Plan de gestion des zones Natura 2000 opgestallt an zweetens, ganz wichteg, d'Création de comités de pilotage Natura 2000.

Och hei nach eng Kéier e puer Wierder iwwert déi Natura 2000-Gebidder. Et ass keng Erfannung vu Lëtzebuerg, mä eng wichteg européesch Verflichtung, de Schutz vun den Aarten a Liewensraim ze garantéieren. Wichteg ass an Zukunft, dass et eng Obligation de résultat an net méi just eng Obligation de moyen ass an de Schutzzonen Natura 2000, wat sécherlech zu bessere Resultater an dëse Gebidder wäert féieren.

Wat awer gradesou wichteg ass, dat ass, dass an deene Pools de compensation e Comité de pilotage an d'Liewe geruff ginn ass, wou all d'Partner un engem Dësch sëtzen a besonnesch och d'Proprietairë vun dësen Terrainen. Den Droit de préemption ass just op Terraine vun den Zones protégées d'intérêt national limitéiert ginn. Och zu deene vläicht e Wuert: Déi Zone leien haaptsächlech an den Natura 2000-Flächen an et kommen net nach iwwerdriwwe weider Flächen derbäi. D'Kaarten dozou sinn an deem virgenannte PNPN2 hannen an den Annexen ze fannen.

Ënner Regroupement et clarification des dispositions relatives aux autorisations am Chapiter 12 ass alles iwwert d'Autorisatiounen nach eng Kéier beschriwwe ginn. D'Prozedure gi méi kloer a präzis gemaach, wat sécherlech och zu enger administrativer Vereinfachung wäert féieren. An zum Recours: De Recours en réformation ass an dësem Gesetz ofgeschaaft ginn an duerch e Recours en annulation ersat ginn, well d'Geriichter sech dach relativ schwéiergedoen hu mat dem Recours en réformation.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech kommen dann zu den Avisen. Avise krute mer vun der Chambre de Commerce, der Chambre des Métiers, der Chambre d'Agriculture, dem Syvicol, der Centrale paysanne, dem Ordre des architectes et des ingénieurs-conseils, dem Mouvement écologique an der natur & ëmwelt. Fir keen hei wëllen auszeschléissen, hu mer als Kommissioun festgehalen, sämtlech Avisen als parlamentarescht Dokument ze akzeptéieren a se sinn dofir och a mengem schréftleche Rapport zréckzefannen. Och wann et net üüblech ass, denken ech, dass et zum bessere Versteesdemech vun dësem Gesetz bäidréit.

Jo, d'Gesetz geet deem engen net wäit genuch an deem anere leider schonn ze wäit.

Ech mengen, dass ech duerch meng Ausféierungen op déi Haaptkriticke vun den eenzelnen Avisen zu dësem Gesetz konnt agoen, ouni awer kënnen ausféierlech ze sinn. Wichteg schéngt et mir awer, nach eng Kéier drop hinzeweisen, dass dëst Gesetz eng Participatioun vun den Akteure berücksichtegt wéi zum Beispill de Comité de pilotage vun de wichtegen Natura 2000-Flächen.

Et ass just e Mateneen, wa mer de Biodiversitéitsverloscht wëllen ophalen. Dofir brauche mer niewent dem Stat och d'Gemengen am Boot. Am Artikel 69 ginn dofir d'Gemengen explizitt erwäänt, fir hire wichtege Rôle bei de Missiounen, ënner anerem «de promouvoir sur le plan local la protection de la diversité biologique, la conservation et la restauration» an awer och de Rôle bei der «sensibilisation du public en faveur de la protection de la nature».

Zu den Aarbechten an der Kommissioun an dem Avis vum Statsrot: D'Gesetz gouf den 31. August 2016 deposéiert an ech gouf de 15. September 2016 zum Rapporteur bestëmmt. En éischten Avis vum Statsrot koum de 7. November 2017. De Statsrot huet a sengem éischten Avis - jo - 27 Opposition-formellen ausgeschwat. Wichteg ass et awer, hei ze ernimmen, dass dës Opposition-formellë sech haaptsächlech op juristesch Onkloerheete baséiert hu respektiv bei der net ganz eendeiteger, richteger Transpositioun vun der Direktiv.

Dës Avisen hunn awer dozou gefouert, e ganz kloere juristesche Gesetzestext haut hei ze kréien, awer déi politesch Orientatioun an och de Wëlle vum Legislateur gouf dobäi respektéiert. An dat ass och richteg esou.

An net manner wéi aacht Kommissiounssëtzungen ass dunn zu den Opposition-formellë Stellung geholl ginn an eng Serie Amendementer, déi an der Sëtzung vum 8. Januar (veuillez lire: 3. Januar) ugeholl goufen, dem Statsrot iwwermëttelt ginn. Den Avis complémentaire vum Statsrot ass den 20. Februar 2018 komm. An der Kommissiounssëtzung vum 28. Februar gouf dësen Avis analyséiert a mat enger zweeter Serie vun dräi Amendementer reagéiert. An därselwechter Reunioun goufen och 27 Amendementer vun der CSV-Fraktioun analyséiert, wou mer awer och e groussen Deel virdrun an anere Kommissioune scho beschwat haten. Si goufen an därselwechter Reunioun awer vun der Majoritéit ofgeleent.

Schlussendlech gouf an der Sëtzung vum 2. Mee den zweeten Avis complémentaire vum Conseil d'État vum 30. Mäerz analyséiert. De Rapport vun dësem Gesetz gouf an der Sëtzung vum 9. Mee vun de Majoritéitsparteie guttgeheescht, mat der Ofleenung vun der CSV-Fraktioun.

Här President, erlaabt mer nach eng Kéier e puer perséinlech Wierder zum Schluss. Ech si richteg houfreg gewiescht, Rapporteur vun dësem wichtege Gesetz gewiescht ze sinn, ee Gesetz, wat hoffentlech am Respekt vun eis all, awer virun allem am Respekt vis-à-vis vun der biologescher Villfalt dobaussen applizéiert gëtt. En Naturschutzgesetz, dat grad eis Biedem soll schützen, fir gesond Liewensmëttel kënnen ze produzéieren, also dach eppes fir d'Landwirtschaft. Schliisslech wëll ech menger eegener Duechter eng nohalteg Zukunft am Wënzerbetrib hannerloossen.

Ech soen dofir och gäre Merci fir déi vill konstruktiv, awer och kontrovers Debatten iwwert déi lescht Méint. Wäit iwwer honnert Amendementer - 104, mat deene vun der CSV-Fraktioun - goufe verfaasst an hunn zu engem besseren a verständleche Gesetz gefouert. Merci u meng Kolleegen aus der Ëmweltkommissioun, der grénger Fraktioun, de Mataarbechter vum Ministère an awer och un d'Sekretärin vun der Ëmweltkommissioun.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dëst neit Naturschutzgesetz ass keen Allheilmittel, mä et ass e wichtegt Puzzlesteck zum Schutz vun eise Liewensgrondlagen. Et ass eng Leitplank, fir déi zukünfteg Entwécklung vun eisem Land ze begleeden am Respekt vun der Biodiversitéit an den natierleche Ressourcë wéi Buedem, Waasser a Loft. Ech hoffen dofir op eng breet Zoustëmmung.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och dem Här Rapporteur. An éischte Riedner ass den Här Laurent Zeimet fir d'CSV. Här Zeimet!

Discussion générale

M. Laurent Zeimet *(CSV)*.- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech muss den Här Rapporteur leider enttäuschen. Mir stëmmen dëst Gesetz haut net mat. Mir stëmmen dat Gesetz haut net mat, well mer net iwwerzeegt sinn, datt et duerchduecht ass a seng Ziler kann erreechen, well et net wäit genuch geet an der Vereinfachung vun de Prozeduren, well et d'Landwirtschaft net méi staark als Partner behandelt.

Dëst Gesetz net matstëmmen heescht awer net, datt mer net de Constat deelen. De Constat, datt mer en neit Gesetz brauchen, de Constat, datt mer eis Biodiversitéit besser musse schützen an erhalen. Net matstëmmen heescht och net, datt net gutt Usätz an dësem Projet de loi sinn. Net matstëmmen heescht sécher net, datt mer géint den Naturschutz wieren.

Am mannsten Divergenzen hu mer sécher, wa mer de Constat maachen, datt trotz allen Efforten an de leschte Joren eis Biodiversitéit weider zréckgaangen ass, d'Instrumenter, fir deem entgéintzewierken, wuel net esou wéi gewënscht fonctionnéiert hunn an agesat goufen.

Här President, d'Regierung huet sech Zäit geholl, fir en neien Naturschutzplang auszeschaffen. Zanter leschtem Joer läit e vir mat ambitiéisen Ziler, déi bis 2020 sollen erreecht ginn. Dësem Plang soll och eng Utilité publique zougeduecht ginn, woubäi mir eis awer froen, ob dat ubruecht ass, vu datt dëse Plang ouni weider Diskussioun an dësem Haus vun der Regierung opgestallt a festgeluecht gouf. Dës Woch geet dann och déi nei Versioun vun de Plan-sectoriellen an d'Prozedur.

A bei aller Diskussioun ëm de Wuesstum a wéi mer an Zukunft wëllen an dësem Land liewen, stellt sech d'Fro, ob et eng kohärent, ob et och eng integral Approche vun der Regierung gëtt, fir all déi Objektiver, déi se sech setzt, kënnen ze erreechen.

Et soll weider Wunnraum geschaaft ginn, Infrastrukture mussen ugepasst ginn, et solle weider Betriber sech kënnen néierloossen a sech kënne weiderentwéckelen. Ech kéint elo op dëser Plaz op d'Juggurtsfabrik agoen, mä ech klameren dat emol aus. Niewent all dësem Wuesstum an dëser Entwécklung soll awer och d'Biodiversitéit erhalen an erëm verbessert ginn. D'Biodiversitéit, déi an de leschte 40 Joer schwéier gelidden huet an net zulescht wéinst dem Wuesstum a wéinst der Urbaniséierung, déi eng Konsequenz vun dësem Wuesstum ass.

Mam Naturschutzgesetz soll sech en Instrument gi ginn, fir eis och eng Entwécklung ze ermëiglechen am Aklang an am Respekt mat eiser Ëmwelt. Mä ouni weider Agrëffer wäerte mer eng Entwécklung net hikréien. Mä mir wëssen, eis Liewensqualitéit an eise Liewensraum kann net weider op d'Käschte vun der Biodiversitéit geschéien, well d'Biodiversitéit d'Grondlag vun eisem Liewen ass. Vermeiden, limitéieren a kompenséiere sinn dofir d'Virgab, fir Agrëffer vun eiser Liewensweis an d'Natur an Aklang mat eiser Ëmwelt ze bréngen.

An de leschte Joren ass mat net wéineg Opwand e Biotopkadaster erstallt ginn. Dëst Instrument hätt an eisen Aen och eng legal Basis verdéngt. Sécher, d'Evolutioun léisst sech net duerch e Gesetz festschreiwen. Mä et wier am Sënn vun der Transparenz gewiescht, dësen Istzoustand och am Naturschutzgesetz ze verankeren, besonnesch well sech dorop duerno soll beruff ginn, fir Decisiounen ze huelen. An Naturschutz brauch Akzeptanz. A wann et en objektiivt, wann et en novollzéibart Instrument gëtt, firwat dann net och dozou stoen?

De Problem vum staatlechen Naturschutz ass jo grad deen, datt e bei villen Akteuren an net zulescht bei de Baueren dacks zimlech arbiträr eriwwerkënnt. Wat fir eng Biotope firwat solle geschützt ginn, doriwwer muss informéiert ginn, fir datt et novollzéibar an akzeptéiert ass.

De Marco Schank hat eng méi subsidiaresch Approche a sengem Text, dee jo och de Virleefer vun dësem Text ass. E wollt och de Rôle vun de Gemengen am Naturschutz stäerken. D'Gemenge kréien zwar am Gesetz weiderhi Missiounen am Naturschutz zouerkannt, Missiounen, déi se och am Kader vu Syndikater kënnen erfëllen, mä de Syvicol huet drop higewisen, datt et och keen Zwang zum Syndikat dierf ginn, esou wéi et am Naturschutzplang virgesinn ass, an datt mat neie Missiounen natierlech och déi entspriechend finanziell Mëttel musse bereetgestallt ginn, fir datt d'Gemengen déi Missiounen och kënne garantéieren.

Vill Gemengen a Syndikater setze sech haut scho fir den Naturschutz an, leeschte Pionéieran Iwwerzeegungsaarbecht. Mä wéi schwéier Biodiversitéitsprogrammer ze vermëttele sinn, dierfte munch Gemengevertrieder aus der Erfahrung wëssen, wa se an hirer Gemeng op méi eng naturno Fleeg vun hiren Anlage setzen an op den Asaz vu Pestizide verzichten.

Här President, dëse Projet de loi baséiert op engem Text, wéi gesot, dee vum Marco Schank deposéiert gouf. Mir sti weider hannert der Grondiddi vun den Ökopunkten an de Kompenséierungsflächen. Flächen, déi nei erschloss ginn, wou mer der Fauna an der Flora Liewensraum huelen, sollen a musse kompenséiert ginn. Mam Punktesystem kréie mer méi Kloerheet. Et weess een, wat ze maachen ass. Mat engem Pool vu Fläche weess een och, wou an ob déi Kompenséierung herno och virgeholl gouf.

Mir fannen et dofir richteg, datt dës Flächereserve sollen a staatlecher Hand, an ëffentlecher Hand bleiwen. Datt mer och am Prinzip solle kompenséieren, wou mer zerstéieren, hale mer och fir richteg. D'Éislek an d'Musel, de ländleche Raum soll net eleng en Naturpark sinn.

Une voix.- Très bien!

M. Laurent Zeimet *(CSV)*.- Mä d'Konzentratioun an de Ballungsgebidder muss och eng flexibel a machbar Kompenséierung méiglech maachen, ouni den Drock op d'Terraine weider ze erhéijen. Dofir stellt sech d'Fro, ob e Flächeverbrauch ka reduzéiert ginn, wann ee géif op alternativ Kompenséierungen zréckgräifen. An d'Martine Hansen wäert op dëse Punkt zréckkommen.

Här President, wou mer awer méi eng nuancéiert Approche hunn, ass bei der Kompenséierung innerhalb vum Bauperimeter. Mir sinn der Opfaassung, datt op Flächen, déi u sech fir eng direkt Bebauung am Perimeter ausgewise sinn, keng Kompenséierung soll gefuerdert ginn. Flächen, déi fir eng Bebauung mat engem PAP virgesi sinn, solle bebaubar sinn a Projete sollen net duerch weider Ëmweltoplagen hypothekéiert ginn. Déi Zäit, wou esou Flächen am Perimeter net bebaut ginn, soll d'Natur sech kënnen entfalen. Natur op Zäit, wéi och vum Mouvement écologique proposéiert, schéngt eis méi eng sënnvoll Approche ze sinn, wéi wann d'Proprietairen higinn a präventiv alles ewechméien, fir datt nëmmen net e Biotop soll op hirem Terrain entstoen.

Här President, eenewee stellt sech elo d'Fro, ob den Ëmweltministère iwwerhaapt nach kann am Perimeter matschwätzen. Dës Fro stellt sech op d'mannst no engem Uerteel vun der Cour administrative vum 3. Mee 2018. An dësem Arrêt geet et ëm eng Fro iwwer e Klassement vun engem Terrain am neie PAG vun der Gemeng Käerjeng. An dësem Arrêt mécht d'Cour d'Ausso, datt sech dem Ëmweltminister seng Kompetenz u sech op d'Zone verte beschränkt. An d'Cour limitéiert och d'Necessitéit vun der SUP, vun der strategescher Ëmweltpréiwung am Kader vun engem PAG.

Ech ginn elo emol dovun aus, datt den Här Statssekretär dëst Uerteel kennt. An eis géif interesséieren, wat seng Lektür vun dësem Arrêt ass. Wéi verhält et sech zum Beispill mat de Servituden, déi elo vu Gemenge fir den Naturschutz sollen op Terraine geluecht ginn, déi am Perimeter leien?

A wat implizéiert dëst Uerteel, net nëmme par rapport zu dësem Projet de loi, mä och en vue vun de PAG-Prozeduren, déi am Ableck lafen oder lancéiert ginn? Wier et net ubruecht, datt och eng Interpretatioun vun dësem Uerteel géif de Gemenge matgedeelt ginn an datt mer eis an enger Commission jointe vun der Interieursan der Ëmweltkommissioun géifen domadder auserneesetzen? Well dëst Uerteel, esou schéngt et eis, dréit awer weider zur Konfusioun an zur Onsécherheet bäi. An et confirméiert eis an eiser Konklusioun, wat d'Gesetzgebung iwwert den Aménagement communal ugeet.

Mir sinn zur Konklusioun komm, datt et besser wier am Sënn vun enger Vereinfachung vun de Prozeduren, awer och am Sënn vun enger praxisnoer Handhabung vun den Texter, alles, wat den Aménagement communal an d'Bauen ugeet, an engem Text ze regruppéieren.

An domat ënnerscheet eis Approche sech fundamental vun der Approche vun der Regierung. Haut hu mer Virschréften zum Bebauungsplang an de PAPen am Gesetz iwwert den Aménagement communal. Mir hunn natierlech och déi verschidde kommunal Bauvirschréften. D'Bauen an der Grëngzon regele mer mam Naturschutzgesetz an d'SUPen och. A fir et méi einfach ze maachen, loosse mer parallell verschidde Prozedure mat verschiddenen Delaie lafen a loossen esou net wéineg Interpretatiounsspillraum a stellen eis selwer Fale fir Formfeeler op.

Här President, jo, dës Kritik betrëfft och Texter, déi vun der CSV gedroe goufen, mä mir maache Politik, fir Gesetzer ze verbesseren an net, fir recht ze behalen.

Une voix.- Très bien!

M. Laurent Zeimet *(CSV)*.- Mir sinn dofir zur Konklusioun komm, datt et sënnvoll wier, all d'Prozedure vum PAG iwwer PAP a Baugeneemegung an och d'Bauen an der Grëngzon an engem Text zesummenzefaassen, eng Konklusioun, déi och vum Syvicol a vum Statsrot gedeelt gëtt. Dofir bräichte mer eng fundamental Reform vum Gesetz iwwert den Aménagement communal am Sënn vun enger Vereinfachung an Accelerationun vun de Prozeduren.

Well Prozedure si jo net geduecht, fir méiglechst vill Fale fir Formfeeler opzestellen, a komplizéiert Prozedure si virun allem keen Ausdrock vun enger lieweger Biergerbedeelegung. Laang a komplizéiert Prozedure schafe kee Wunnraum a se schützen och keng Biodiversitéit. Komplizéiert Prozedure suerge just derfir, datt alles laang dauert, näischt virugeet an alles méi deier gëtt.

D'Argument géint esou eng Reform ka jo net sinn, well et verschidde Ministere mat verschiddene Kompetenze gëtt, bräichte mer och verschidden Texter. Well Kompetenze kënnen och an engem Gesetz festgeluecht an openeen ofgestëmmt ginn. D'Viraussetzung dofir ass natierlech, datt et keen Denken a Festunge gëtt, mä gemeinsam Objektiver an eng kohärent Approche, wou mer kloer Regelen hunn. A wann déi kommunal Servicer gutt opgestallt sinn, da schwätzt an eisen Aen näischt dergéint, datt d'Baugeneemegung an enger Grëngzon och ka vun engem Buergermeeschter ausgestallt ginn.

Ech verheemlechen net, datt esou eng Kompetenziwwerdroung méi einfach ze realiséieren ass, wa mer manner Gemenge mat méi Kompetenzen hunn. An dat gesi mer net eleng esou. „Der aktuelle Stand von immer noch 102 Gemeinden ist schwierig für eine gewissenhafte Landesplanung. Daher machen Fusionen vor allem bei den kleineren Gemeinden Sinn", schreift d'natur & ëmwelt an hirem Fuerderungskatalog fir d'Chamberwahlen.

Gutt opgestallte Gemenge sinn eng Viraussetzung och fir eng kohärent Landesplanung am Sënn vun enger besserer Flächennotzung. An dofir brauche mer eng fundamental Reform. An dofir geet eis dat, wat an dësem Text virgesinn ass, net wäit genuch.

Här President, och wann eis dësen Text net wäit genuch geet, hu mer awer probéiert, op d'mannst nach an eisen Ae Verbesserungen a Vereinfachungen duerchzekréien. Mir hunn eng Rei Amendementer proposéiert, besonnesch wat d'Bauen an der Grëngzon ugeet. Hei huet et eis virun allem iwwerdriwwe geschéngt, datt och fir déi klengsten Transformatioun vu bestoende Gebaier eng Autorisatioun beim Minister muss ugefrot ginn. An et dierf ee jo net vergiessen, datt a ville Gemengen och nach eng Autorisatioun vun dem Buergermeeschter néideg ass.

Mir begréissen am Prinzip, datt Kloerheet soll geschaaft ginn. A mir sinn och am Prinzip der Meenung, datt an der Grëngzon - am Prinzip - net soll gebaut ginn, mä déi gewielten Approche ass eis ze restriktiv a virun allem net am Sënn vun enger Vereinfachung. Mir hätten eis méi Flexibilitéit am Sënn vun enger moderner Landwirtschaft gewënscht. A well och nach déi entscheedend Reglementer gefeelt hunn, war et schwéier nozevollzéien, wéi dës Texter sech herno an der Praxis wäerten auswierken.

A mir waren eigentlech och iwwerrascht, datt mer bei dëse Propose keng Ënnerstëtzung, op d'mannst vun der liberaler Bänk, kruten. Well wat hu mer net alles héiere vun de Kongresser an de leschte Wochen: vu grëngem Reglementéierungswahn a Fliedermais, déi méi wichteg wiere wéi Mënschen. Jo, mä wann et dann awer konkret gëtt, da gëtt et ganz roueg vun der liberaler Bänk, wa kee Mikro a keng Kamera do ass. Mä d'DP ass jo elo d'Partei vum „an" an dofir wahrscheinlech dann och elo vum Mënsch „an" vun der Fliedermaus.

Här President, de Conseil d'État hat en zimlech strengt Uerteel iwwert déi Versioun gefällt, déi d'Regierung an d'Prozedur ginn huet. Eleng 27 Oppositions formelles waren aus dem Wee ze raumen. D'Kommissioun huet an engem ganz strammen Tempo den éischten Avis vum Statsrot verschafft an en passant déi aner Avise gesträift. A mir waren, Här President, iwwert dësen Tempo net besonnesch begeeschtert. Eng schnell legislativ Aarbecht ass net ëmmer e

Garant fir e gudden Text, dee sech herno an der Praxis soll bewären.

A just als Illustratioun ee Beispill, wat eis markéiert huet. Den Artikel 7 (1) seet: «Lorsqu'une construction existante située dans la zone verte compromet le caractère d'un site, le ministre peut ordonner que son aspect extérieur soit modifié de façon qu'elle s'harmonise avec le milieu environnant.» Do hu mer eis dann d'Fro gestallt, wéi dat an der Praxis wär, wann de Minister dann iwwer Land fiert an iergendeng Scheier gesäit, déi em net gefält, datt en dann ordonnéiert, datt déi Scheier misst en aneren Aspect kréien.

Dësen Artikel steet och haut schonns am Gesetz dran. Dat hu mer an der Kommissioun diskutéiert. Mir hunn eis gefrot, ob et géif Sënn maachen, esou eng awer willkürlech Dispositioun bäizebehalen. An op Nofro an der Kommissioun gouf eis dunn och gesot, datt deen Artikel souwisou nach ni applizéiert gouf.

Wat kann een elo do als Konklusioun zéien? Mir hätten dësen Artikel gestrach, esou zweedeiteg wéi e formuléiert ass, wann en eenewee net gebraucht gëtt, mä d'Majoritéit war awer der Opfaassung, e soll stoe bleiwen. „Man weiß ja nie, wozu man ihn gebrauchen kann."

A mir haten als CSV nach eng ganz Rei vun aneren Amendementer proposéiert, 27 am Ganzen, vun deene keent de Wee an de Schlusstext fonnt huet. Emol net eis Propos, fir d'Recht vun de Bierger bäizebehalen, e Recours en réformation vun Decisioune virun de Verwaltungsgeriichter kënnen ze maachen, gouf zréckbehalen. Eng Decisioun, déi och de Statsrot net konnt novollzéien, firwat dëse Recours sollt ofgeschaaft ginn.

Här President, dësen Text misst méi wäit an der Vereinfachung goen. An esou, wéi e virläit, si mir der Meenung, bréngt en och net méi Rechtssécherheet. Meng Kolleegin Martine Hansen wäert nach op weider Punkten agoen, déi eise Vott vun haut wäerten erklären.

Ech soen dem Här Rapporteur Merci an Iech Merci fir Är Opmierksamkeet.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci och. An déi nächst Riednerin ass d'Madamm Cécile Hemmen fir d'LSAP.

Mme Cécile Hemmen *(LSAP)*.- Merci, Här President. Merci och dem Rapporteur fir säi ganz ausféierleche mëndlechen an och schréfteche Rapport zu engem Gesetzesprojet, deen eigentlech méi eng grouss Envergure kritt huet, wéi ursprénglech ugeduecht.

(M. Henri Kox prend la présidence.)

Am Koalitiounsaccord war eigentlech just virgesinn, de Gesetzesprojet 6477, dee jo scho virlouch, op engem konkrete Punkt ze iwwerschaffen, an zwar um Punkt vun den Terraine fir d'Kompensatiounen. Et goung virun allem drëms, e staatleche Flächepool ze schafen a kloer Regelen opzestellen, fir deen dann och ze verwalten.

Dat ass och ëmmer nach dee Punkt, dee fir d'LSAP am wichtegsten ass, soudass ech och als Alleréischt emol dorobber wéilt agoen.

De Kompensatiounssystem, wéi e bis elo besteet, ass a villen Hisiichten natierlech net zefriddestellend. Fir d'Promoteure war et an der Vergaangenheet oft ganz schwéier, gëeegent Kompensatiounsflächen ze fannen. An d'Resultat ass, dass si zum Deel massiv Terrainen opkaaft hunn als Reserv, fir bei den zukünftege Projeten eben net blockéiert ze sinn. Meeschtens hu se déi Terrainen natierlech och bei de Baueren ofkaaft.

D'Baueren, déi bekloe sech zu Recht, dass de Wuesstum mat sech bréngt, dass ëmmer méi landwirtschaftlech genotzte Fläche fir aner Zwecker opkaaft ginn. Terrainen, déi d'Grondlag vun hirem Beruff duerstellen, ginn ëmmer manner. Fir d'Baueren ass et immens schwéier, un Terrainen ze kommen, wa si hir Aktivitéite wëllen ausbauen, well dës Terrainen net zum Präis vun enger Wiss oder engem Feld verkaaft ginn, mä d'Promoteuren an enger Stee de Präis op dat Villfacht vun hirem Wäert an d'Luucht dreiwen.

Domat geet natierlech och erëm de Präis vum Projet an d'Luucht, wat am Fall vum Wunnengsbau d'Situatioun vun de Logementspräisser net verbessert. Dat alles ass nëmmen ze rechtfertegen, wann déi Kompensatiounen eng reell Plus-value fir den Naturschutz an och d'Erhale vun der Biodiversitéit bedeiten. Et schéngt awer esou, wéi wann d'Ëmsetzung vun deene Kompensatiounsmesuren net ëmmer optimal verlaf wier, soudass ënnert dem Strécht e groussen an och en deieren Opwand gedriwwe gëtt fir e ganz mässegt Resultat.

Wann d'Gesetz, wat mir elo haut stëmmen, bis a Kraaft ass, hält de Stat d'Kompensatiounsmesurë selwer an d'Hand a kann esou garantéieren, dass d'Qualitéit vun deene Projete stëmmt. Wann de System mat den Ökopunkte richteg fonctionnéiert, da gëtt dat och fir d'Promoteuren e grousse Schratt no vir. Wann et geléngt, dee System esou transparent ze maachen, dass ee quasi mat engem entspriechende Computerprogramm selwer ausrechne kann, wéi de Géigewäert vum Schued ass, deen de Projet vum Ëmweltaspekt hier mécht, an och d'Facteure kennt, déi dobäi agerechent ginn, da kann e Projet vu vireran och esou geplangt ginn, dass den Impakt méiglechst kleng ass.

Et gëtt jo och baulech Mesuren, déi och am urbanistesche Raum eng Opwäertung fir d'Natur bedeiten. Mat engem transparenten Ökopunktesystem kann een och relativ liicht ofschätzen, ob esou zousätzlech Mesuren ënnert dem Strécht net méi bëlleg si wéi d'Kompensatiounsmesuren, fir déi een dann och muss bezuelen.

Dat gëllt natierlech net nëmme fir Privatprojeten. Dat gëllt och fir dem Stat an der Gemeng hir Projeten. Wann zum Beispill e Contournement duerch en Natura 2000-Gebitt gebaut gëtt, dann hänkt do e Präisschëld mat drun a Form vun Ökopunkten, dat den Ëmweltschued an och déi néideg Kompensatiounsmesurë beziffert.

Bei all technescher an och baulecher Mesure, déi den Impakt reduzéiert, huet een esou eng chiffréiert Informatioun doriwwer, wéi staark den Ëmweltschued doduerch limitéiert gëtt. D'Verhältnesméissegkeet vun enger Mesure léisst sech esou evaluéieren an d'Prioritéite kënne méi effizient gesat ginn. Wann et eis schwéierfält, de Wäert vun der Biodiversitéit ze schätzen, fält et eis vläicht méi liicht, de Präis dovunner wouerzehuelen.

An der Budgetskontrollkommissioun ass d'Chamber jo och haut gewuer ginn, dass d'Käschte vum Projet vun der Transversale vu Clierf sech verduebele wäerten, zum engen, well jo zousätzlech Stabiliséierungsmoossname musse virgeholl ginn an och soss nach Terraine musse bäikaaft ginn, mä awer och, well nach méi muss kompenséiert ginn, wéi ufanks geduecht.

Dëst kéint eigentlech och hei als gutt Beispill déngen, wéi de System vun den Ökopunkten eng effizient Roll ka spillen, well een dës Zort vu Käschte jo da vu virera matrechne kann.

Och fir d'Chamber kann en Ökopunktesystem e ganz gutt Instrument sinn. Wann et e Regëster gëtt vun de verfügbare Flächen am Kompensatiounspool a mer eisen Accord de principe zu de grands Projets d'infrastructure solle ginn, wier et och eng grouss Hëllef, wa mer esou fréi wéi méiglech wéissten, wéi vill Ökopunkten all eenzelne Projet kascht. Mir kéinten dann net nëmmen eise monetäre Budget, mä och den Ökopunktebudget mat berücksichtegen, wa mer Prioritéite bei der Realisatioun vu Projete setzen.

Et bleift awer elo ofzewaarden, ob den Ökopunktesystem, wéi en elo virgesinn ass, och tatsächlech esou transparent ass. Et bleift jo awer e komplexe Mechanismus, wou een an der Praxis kucke muss, ob d'Resultater vun deenen Evaluatiounen ëmmer vergläichbar an och novollzéibar sinn. Vu dass et sech dobäi ëm e Règlement grand-ducal handelt, léisst dat sech jo och relativ gutt adaptéieren, falls d'Erfahrung géif weisen, dass et Onkloerheete gëtt.

De Prinzip vum Punktesystem ass op alle Fall däitlech besser wéi dat, wat mer elo hunn. Et ass en echte Virdeel, dass de Flächepool an ëffentlecher Hand geréiert gëtt. Mir begréissen et, dass d'Gemengen an deem Kontext och weiderhin eng Roll kënne spillen. Wa si selwer Reserven ugeluecht hunn, da kënne se op hiren Terraine Kompensatiounsmesuren huelen. Si kënnen awer och jidderzäit op de Flächepool vum Stat zréckgräifen, wa se selwer kee gëeegenten Terrain hunn.

D'Verantwortung, wat fir en Terrain fir Kompensatiounsmesuren opkaaft gëtt, déi läit an Zukunft och beim Stat. Mir begréissen, dass am neien Naturschutzgesetz ausdrécklech festgehale gëtt, dass Kompensatiounsmesuren net op qualitativ héichwäertege Biedem stattfanne wäerten, déi fir d'landwirtschaftlech Produktioun esou wichteg sinn. Et wier en totale Widdersproch mam Buedemschutzgesetz, wat rezent deposéiert gouf, wa wäertvoll Kulturflächen duerch Kompensatiounsmesurë géifen zerstéiert ginn.

En zweete wichtege Punkt ass de Biotopschutz. Mä éier ech elo awer am Detail heirobber zréckginn, wéilt ech op dëser Plaz och soen, dass d'LSAP sech ganz kloer zu engem Biodiversitéitspakt mat de Gemenge bekennt.

Dëst gesot, wéilt ech awer am Kontext vum Biotopschutz op de faméisen Artikel 17 zréckkommen. Dee suergt jo schonn zanter Jore fir kontrovers Diskussiounen a rezent nach fir en Uerteel, wou d'Ëmweltverwaltung net recht kritt huet. De Problem ass och net einfach ze léisen, well hei ënnerschiddlech Interessen openeestoussen, déi vu Fall zu Fall kënnen änneren.

D'Naturschutzgesetz, wéi et elo virläit, zesumme mam Projet de règlement grand-ducal iwwert d'Biotopen, ass méi präzis wéi den entspriechenden Artikel am haitege Gesetz, mä de Grondproblem, dee mer haut hunn, dee bleift awer bestoen. Dat betrëfft virun allem déi Biotopen, déi net an enger Schutzzon leien, mä kënnen an enger Industriezon oder soss an engem Bauperimeter leien. D'Gesetz gëtt keng Äntwert dorop, wéi genau d'Qualitéit vun engem Biotop evaluéiert gëtt an ab wéini muss geschützt respektiv muss kompenséiert ginn.

De Biotopkadaster, dee baséiert zwar op enger klorer Method an engem Leitfaden, dee festleet, ab wéi enger Gréisst oder Unzuel vu Beem e Biotop vu Bedeitung ass, mä dës Dokumenter, déi hu leider keng legal Valeur. Et si just verwaltungsintern Orientéierungshëllefen. A wéi mer beim rezenten Uerteel gesinn hunn, bitt dat net déi néideg Rechtssécherheet.

Dat kann ee bedaueren, mä et muss een d'Saach och aus der Vue vun engem Proprietaire kucken, deen e Projet wëllt realiséieren.

Eis ganz Landesplanung, PAGen, PAPen an och soss Bautereglementer, d'Quelleschutzzonen, d'Naturschutzzonen an esou weider hunn ee wichtegen Zweck: Et soll een op ee Bléck kënnen erausfannen, wat ee konkret op engem präzisen Terrain ka realiséieren a wat net. Wann een innerhalb vum Bauperimeter op enger bebaubarer Zell Pläng huet, déi all d'Baunormen anhalen, misst ee genausou mat akalkuléiere kënnen, ob op dëser Parzell och nach e schützenswäerte Biotop ass oder net.

D'Lëscht vun de Planzen, vun den Déieren oder aneren Elementer, déi e Biotop kënnen ausmaachen, ass laang, mä just a Kombinatioun mam Leitfaden kann dee Betraffenen theoretesch erausfannen, ob en eng Autorisatioun beim Ministère ufroe muss oder net. A vu dass de Leitfaden keng legal Basis huet, misst de Proprietaire am Fong all Kéiers eng opwendeg Etüd maache loossen, wann en och nëmmen e gréissere Pull op sengem Terrain huet.

Ech soen dat elo net, well ech dat Ganzt an d'Lächerlecht wëll zéien oder der Ëmweltverwaltung e Virworf wéilt maachen. Et geet mer drëm ze weisen, dass déi Ëmsetzung vum Artikel 17 fir de grand Public an zum Deel awer och fir déi Professionell net ganz transparent ass. Och fir en einfache Bierger ass et mëttlerweil zimlech einfach erauszefannen, wéi héich dass en op sengem Terrain däerf bauen, wéi wäit dass e vum Nopergrondstéck muss ewech bleiwen, mä fir awer elo konkret erauszefannen, wat e schützenswäerte Biotop ass a wat net, dat ass guer net esou einfach.

An am Resultat féiert dat derzou, dass munch Decisioun, fir esou e Biotop ze schützen, beim Proprietaire als ganz schlecht Iwwerraschung kann eriwwerkommen. Déi Iwwerraschung, déi eigentlech herno Zäit kascht, déi Sue kascht an déi natierlech och vill lerger mat sech bréngt.

Esou Decisioune ginn dann och oft als willkürlech an onverhältnisméisseg empfonnt. Et wier der Saach wierklech gedéngt, wann een do méi Transparenz kéint kréien. Dofir: De Biotopkadaster ass eng gutt Saach, nach muss e juristesch awer och op feste Féiss stoen.

Derbäi kënnt nach en anere Problem, deen net nëmmen zu Ongonschte vun de Proprietairen, mä och vun der Verwaltung spille kann. D'Natur verännert sech permanent an d'Déiere fannen ëmmer erëm nei Nischen. Eis schéi Pläng an och eis schéin Zonen, déi spillen dobäi keng Roll. Eng nei Industriezon, déi de Liewensraum vun engem Typ vun Déieren zerstéiert, ka méi spéit eng ideal Nisch duerstelle fir aner Planzen an Déieren. E Stéck Terrain, dat gëeegent ass fir e bestëmmte Bauprojet an dat broochläit wärend de ganze Geneemegungsprozeduren, kann um Enn op eemol e Biotop sinn, wann de Bauhär ufänke wëllt mat bauen.

En Agrëff an d'Natur, dee fir eng Rei vun Aarten existenzbedroend ass, kann awer erëm eng Chance si fir anerer. Wann een an deem Kontext eng Lëscht vu Gebidder an Aarten huet, déi méi staark bedrot sinn an domat méi schützenswäert si wéi anerer, muss een och permanent iwwerpréiwen, wéi bekannt oder nei Biotoper evoluéieren. E Plang, deen iwwer Jore gutt ass a jidderzäit als Basis fir Geneemegunge kann déngen, ass esou kaum méiglech.

Et gëtt deemno en Interessenskonflikt tëschent eisem Bedierfnis no Planungssécherheet an dem evolutive Charakter vun de Biotopen. Grad am Bauperimeter muss een hei mat Aemooss virgoen. Wann ee sech am Geoportail sämtlech Schutzgebidder a Biotoper uweise léisst, da gesäit een, dass ausserhalb vum Bauperimeter e ganz groussen Deel vu Flächen an iergendenger Form geschützt ass.

Et ass och ganz richteg, dass bei der Ausdeenung vum Bauperimeter an d'Gréngzonen eng ganz seriö Etüd gemaach gëtt, awéifern dës Erweiderung och en Impakt op d'Ëmwelt huet, mä an deenen Zonen, déi ausdrécklech virgesi sinn, fir ze bauen, kann et net sinn, dass andauernd erëm eng Kéier nei Oplage gemaach ginn. Wa mer wëllen an den Entwécklungszentre wuessen, wa mer wëlle schnellen neie Wuesstum schafen, Baulücke fëllen an och urbaniséiert Raim verdichten, da mussen déi Regele vu virera kloer sinn, fir dass déi Geneemegungsprozeduren och esou kuerz wéi méiglech sinn!

Fir de Proprietaire ass et jo och eng Fro vu Suen. Wien en Terrain keeft, fir en Haus ze bauen, wëllt natierlech och virdru wëssen, wat e kann do bauen a mat wéi engen Oplagen, well aneschters kann e jo och säi Budget guer net richteg ausschaffen.

Ausserhalb vum Bauperimeter sinn et am Allgemengen d'Baueren, déi och am stäerkste betraff sinn, wann nei Schutzgebidder ausgewise ginn. Si bekloe sech scho ganz laang driwwer, dass den Undeel vun den Agrarflächen, déi an enger Schutzzon leien an domat mat Oplage verbonne sinn, ëmmer méi an d'Luucht geet. Vill vun hinne gesinn den Ëmweltschutz als eng Contrainte, déi hir Produktivitéit reduzéiert an enger Situatioun, wou se souwisou schonn zum Deel hir Produkter ënnert dem Gestehungspräis musse verkafen.

Eng méi nohalteg Landwirtschaft, déi kompatibel ass mat eisen Ëmweltziler, muss awer net onbedéngt manner produktiv sinn. Et geet just net vum selwen. Wann d'Regierung wierklech wëllt, dass d'Landwirtschaft sech iwwert déi nächst Jorzéngten net nëmmen e bësselchen upasst, mä carrement ëmstellt, da musse mer eis mat ganz anere Moyene wéi bis elo opstellen!

Et geet net duer mat Subside wärend de Joren, an deenen de Betrib sech ëmstellt. De Volet Recherche an och d'Formatioun musse massiv ausgebaut ginn, fir Léisungen ze fannen, déi souwuel e valabele Rendement bidden, wat d'Liewensmëttelproduktioun ugeet, gläichzäiteg awer och e positive Bäitrag zum Ëmwelt- a Klimaschutz leeschten a virun allem d'Produktiounskäschten op engem vertrietbaren Niveau halen.

Et geet dobäi och ëm de mënschleche Facteur. Och d'Bauere brauchen Unerkennung a Wäertschätzung fir hir Aarbecht.

Une voix.- Très bien!

Mme Cécile Hemmen *(LSAP)*.- Oft sti si einfach nëmmen an der Kritik, ouni dass hir Situatioun berücksichtegt gëtt. Et ass richteg, dass d'Landwirtschaft Energie a Waasser verbraucht, dass se mat hiren Emissiounen d'Loftqualitéit verschlechtert an och de Gebrauch vu Pestiziden an Dünger en negativen Impakt op hir Ëmwelt huet; oder op d'Ëmwelt am grousse Ganzen, net nëmmen „hir".

An där Hisiicht si se mat äänleche Problemer konfrontéiert wéi all anere produktive Wirtschaftszweig. Den Ënnerscheed ass awer, dass grouss Industriegebidder meeschtens kéinten hiren Ëmweltbilan verbesseren, wa se op en Deel vun hirem Profitt géife verzichten. Vill Bauere sinn dogéint elo schonn am Defizit.

De Ball läit also ganz kloer beim Stat, fir zesumme mat de Baueren d'landwirtschaftlech Praxis esou ze verännéren, dass se d'Ziler vum Klima- an Naturschutz och esou ënnerstëtzen.

D'Naturschutzgesetz kann dës Froen natierlech eleng net beäntwerten. Et kann de Baueren awer punktuell entgéintkommen. Dat geschitt an dësem Gesetz zum Beispill am Fall vun den Aussiidlerhäff. Et war bis elo ëmmer erëm eng hoereg Diskussioun, wann de Bauer wollt aus dem Duerf eraus. Dat gëtt elo méi einfach. Et ass nun emol eng Tatsaach, dass vill Leit frou sinn, fir am ländleche Raum ze liewen, mä hir Toleranz fir de Bauer am Duerf, déi hält sech natierlech a Grenzen.

An dat gëtt mat dësem Gesetz unerkannt, soudass ënner bestëmmte Bedéngungen en Aussiidlerhaff och ka gebaut ginn, ouni jorelaangt Hin an Hier. Allerdéngs gëtt et kloer Virbedéngungen an et kann een och net esou grouss an esou vill bauen, wéi ee wëllt a wéi ee Loscht huet. D'Regelen, déi hei opgestallt goufen, schéngen eis och e vernünftege Kompromiss ze sinn, dee béid Säite misst zefriddestellen.

De Gesetzesprojet gesäit och nach eng Rei aner Verännerunge vir, déi virun allem fir eng besser Liesbarkeet suerge sollen a verschidden Aspekter präziséieren. De Rapporteur ass do am De-

tail drop agaangen, soudass ech dat och net op dëser Plaz wéilt widderhuelen.

Eng Ännerung wéilt ech awer ervirhiewen, well se sécher eng Erliichterung bréngt. An déi betrëfft den Denkmalschutz. Insgesamt ginn d'Bestëmmungen, wat besteeënd Gebaier an der Grénzgzon betrëfft, liicht adaptéiert, woumat d'Regelen och méi kloer dierfte ginn. Virun allem gëtt ausdrécklech festgehalen, dass et eng Ausnam bei de Geneemegunge gëtt fir denkmalgeschützte Gebaier an der Grénzgzon. D'LSAP begréisst dat, well et hei, äänlech wéi bei den Aussiidlerhäff, oft endlos Diskussioune gouf.

Als Konklusioun hält d'LSAP zréck, dass dat neit Naturschutzgesetz eng Rei Neierunge bréngt, déi et méi einfach dierfte maachen, Interessenskonflikter tëschent Naturschutz an neie Projeten ze geréieren. Dat gëllt un éischter Stell fir de System vun den Ökopunkte fir d'Kompensatiounsmesuren, mä wéi gutt dass dat elo an der Praxis fonctionnéiert, dat bleift ofzewaarden. Villes hänkt vun den neie groussherzogleche Reglementer of, déi nach um Gesetz drunhänken, a virun allem och un der Interpretatioun an och un dem Fangerspëtzegefill vun de responsabele Beamten. Dat gëllt ganz besonnesch fir d'Biotopen innerhalb vum Bauperimeter, wou ënner allen Ëmstänn e räsonabelen Equiliber tëschent deene verschiddenen Interesse muss geschafe ginn.

Ech soe mengem Kolleeg, dem Roger Negri, Merci, deen am Laf vun deene Chamberskommissiounen un dësen Diskussioune vum Naturschutzgesetz deelgeholl huet. Ech soen eiser äifreger Mataarbechterin Merci, dem Brigitte Chillon. Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren. An ech gi selbstverständlech, Dir hutt et verstanen, den Accord vun der LSAP-Fraktioun.

Merci.

M. Henri Kox, *Président de séance.*- Merci och. Den nächste Riedner ass den Här Gérard Anzia. Här Anzia, Dir hutt d'Wuert.

M. Gérard Anzia *(déi gréng).*- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Mëtteg hu mer fir déi gréng e ganz wichtegt Gesetz, wat hei debattéiert gëtt. Dat ass e bëssen d'Kärstéck vun der grénger Politik, an zwar fir opzeweisen, dass et méiglech ass, zu Lëtzebuerg Naturschutz ze maachen an ze probéieren aus deem Konfliktfeld, wat mer zu Lëtzebuerg hunn, souwuel vun der wirtschaftlecher Entwécklung, vun der demografescher Entwécklung an och vun den Interesse vun der Landwirtschaft erauszekommen.

Den Naturschutz steet u sech ëmmer do an deem Spannungsfeld dran. An duerfir, mengen ech, ass dëst Gesetz an eng nohalteg Gesamtpolitik anzeuerdnen, déi ëmmer deenen dräi Kritäre vun der Nohaltegkeet muss gerecht ginn: dat ass dat Ekonomescht, et ass dat Soziaalt an et ass dat Ökologescht. An duerfir ass et wichteg, dass mer och eng Kéier déi dräi Voleten opwerfen, well se hunn hei mat Naturschutz ze dinn.

Brauche mer dann iwwerhaapt en Naturschutzgesetz? Brauche mer en neit Naturschutzgesetz? Ech mengen, do waren d'Virriedner, och de Virriedner vun der CSV, eens mat mer, dass mer u sech wëssenschaftlech beluechten Donnéeën hunn, dass mer e Réckgang souwuel vun de Liewensraim hu wéi vun den Aarten.

2007 huet den Observatoire de l'environnement naturel säi Rapport virgestallt. Deen ass gaangen iwwer dräi Joer, 2013 bis 2016, wou festgehale ginn ass, dass europäesch geschützten Aarten a Liewensraim zu 75% an engem defavorabelen Zoustand hei zu Lëtzebuerg sinn.

A si ginn och d'Ursaachen an deem Rapport un: d'Fragmentatioun vum Lëtzebuerger Land, déi vill méi staark ass wéi an deenen anere Länner niewendrun; déi grouss demografesch Entwécklung vun der Bevëlkerung; an natierlech den Impakt, deen awer d'Landwirtschaft zu Lëtzebuerg huet, an zwar deelweis d'Restrukturatioun vun eisem landwirtschaftleche Secteur, wou all Joer Betriber ophalen an u sech déi Terraine vun anere matbewirtschaft ginn.

An do gëtt awer och begréisst, dass verschidde Mesuren ëmgesat si ginn, ënner anerem deen europäesche Reseau vu Schutzgebidder an Natura 2000-Gebidder vervollstännegt ginn ass, dass en ausgewise ginn ass an dass deen zweeten nationalen Naturschutzplang Mesuren opweist, wéi dem Aarteschwund kann entgéintgewierkt ginn, an dass och do déi finanziell Mëttel an déi mënschlech Moyene virgesi sinn, fir dat ze erreechen.

Eng zweet Saach: Do hat Der gëschter am „Wort" en Artikel: „Der stille Frühling". Do geet et ëm de Réckgang vun de Vullenaarten zu Lëtzebuerg. Et ass kloer, deen ass besuergneserregend. A wann een dat iwwer hei déi 15, 20 Joer kuckt, da gesäit een, dass do zwee Drëttel vun den Aarten zu Lëtzebuerg ënner Drock sinn. An ech mengen, dat ass e Fakt. Déi komme vun eise lëtzebuergesche Statiounen, déi déi Donnéeën ophuelen. Et ass also eppes Beluechtes. Et ass net eppes, wat ee just gefillt erkennt, wou ee seet: „Déi eng oder déi aner Aart, déi hunn ech awer elo nach net esou dacks gesinn."

Ech mengen, do solle mer eis Gedanke maachen. Wann all Mënsch hei am Haus de Constat deelt, dass den Aarteschwund do ass, ma da musse mer eis och eens ginn, dass mer verstäerkten Naturschutz brauchen.

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng).*- Très bien!

M. Gérard Anzia *(déi gréng).*- De gesonde Mënscheverstand geet do net duer. Dee gëtt jo ganz dacks beméit, virun allem an de Kommentaren a verschiddene Foren, dass et domat jo misst méiglech sinn, ouni grouss gesetzlech Kaderen der Biodiversitéit en Déngscht ze leeschten. Ma, ech mengen, dëst Gesetz muss leider och de Mënsch e bësse viru sech selwer schützen. Et ass duerfir och also sécherlech e Mënscheschutzgesetz an et huet net nëmmen d'Natur am Hannerkapp.

An dës Regierung huet schonn op verschiddene Plaze gehandelt an ëmgesat. D'Biotopquartéierung ass ugeschwat ginn. Si ass vum landwirtschaftleche Secteur gefuerdert ginn, an dës Regierung huet se public gemaach an huet och mat de Leit doriwwer diskutéiert. An och dat hu se sech net aus de Fanger gesuckelt. Dat sinn Opnamen op Terraine vu Wëssenschaftler, déi dat begaange sinn, déi also gekuckt hunn: Wou sinn déi Biotopen? An dat ass eben en „work in process". Do muss ee lafend mat Leit op den Terrain goen a kucken: Wéi ass den Zoustand vun deene Biotopen? Si se nach esou erëmzefannen? An dat ass duerfir eppes, wat ëmmer a stänneger Evolutioun ass.

Déi zweet Saach: d'Natura 2000-Gebidder. Et ass scho gesot ginn, de Rapporteur hat et gesot: 66 Gebidder sinn ausgewisen. Dat sinn europäesch Schutzgebidder. Déi sinn elo do! Dat ass eng Saach. Och déi sinn dem Public virgestallt ginn, och déi si mat de Leit diskutéiert ginn an ëffentleche Veranstaltungen, soudass och net ka gesot ginn, dat géif am stillen Kämmerlein gemaach ginn. Dat ass no bausse gedroe ginn an et ass duerchdiskutéiert ginn.

An et ass och elo esou, dass déi Gestiounspläng, dat heescht, déi Pläng, déi zu deenen europäesche Schutzgebidder geheieren, ausgeschafft sinn. An dëst Gesetz leet u sech déi legal Basis, fir dass e participative Prozess kann entstoen, an zwar an deene Comités de pilotage Natura 2000.

An do hutt Der Vertrieder... Virdrun ass gesot ginn, de Gemengesecteur, deen, éischtens emol, och eng Roll an dësem Naturschutzgesetz kloer virgewise kritt, ass do bedeelegt. Deen ass an deene Comitéen dran, d'Gemengen an d'Gemengesyndikater. Do sinn d'Proprietairë vun den Terrainen dran, do sinn d'Interessensvertriedungen dra vun dem landwirtschaftleche Secteur, d'Administratioune vum Stat, souwuel landwirtschaftlech wéi Naturschutzadministratioune sinn dra vertrueden. An och Naturschutzorganisatiounen oder Organisatiounen, déi sech fir déi Beräicher interesséieren, sinn an deem Comité de pilotage dran.

Dat ass also eng breet Bedeelegung vun alle méiglechen Akteuren, fir an deene Schutzgebidder kënnen den Naturschutz ëmzesetzen. A wann awer elo virdru gesot ginn ass vu mengem Virriedner vun der CSV, him géif dëst Naturschutzgesetz net wäit genuch goen, ma da muss d'Fro erlaabt sinn, ob en dann derfir ass, fir dass mer méi Naturschutz misste maachen. Dat géif ech natierlech mat zwou Hänn direkt ënnerschreiwen.

Mä do muss een awer oppassen! Ech kann awer net alles matenee fuerderen! Ech kann och net fuerderen, dass ech op där enger Säit eis Infrastrukture weider entwéckelen, eng Hällewull Contournementen am Pak hunn, Ausbau och vu Stroosse virgesinn hunn, an dann awer net dermat averstane sinn, dass an dësem Gesetz fir d'Éischt emol nach eng Kéier de Kompensatiounssystem korrekt ageschriwwe gëtt, soudass et och méiglech gëtt, dat ëmzesetzen.

Et kann een net dat eent an dat anert hunn! Et muss ee sech do schonn e bëssen decidéieren: Wëll ech méi Naturschutz oder wëll ech e Wuesstum a wëll ech eng demografesch Entwécklung mat entspriechendem Verkéier an dem Ausbau vun de Verkéierstracen?

Une voix.- Très bien!

M. Gérard Anzia *(déi gréng).*- Matenee geet dat net gutt. An duerfir, mengen ech, muss een oppassen, dass een erëm eng Kéier déi dräi Volete vun der Nohaltegkeet hei beieneekritt vun de Gesamtpoliticken.

Eng kuerz Reaktioun awer nach op den Invité vun der Redaktioun vun RTL-Radio de Moien. Dat war e Vertrieder vun der Landwirtschaftskummer. Ech mengen, et ass jo normal, dass een dorop soll an duerf reagéieren.

Bon, do war eng Iwwerleeung gefall, déi ech misst an en anert Liicht réckelen. Et ass gesot ginn, d'biologesch Villfalt zu Lëtzebuerg wär 27%, an domat wiere mir déi Éischt an Europa. Däitschland an d'Belsch, déi hätte just 15%.

Bon, éischtens emol konnt ech mat deem Begréff net esou richteg eppes ufänken. Wat awer ass: 27% vum Lëtzebuerger Territoire sinn ausgewisen als Natura 2000-Gebidder an domat si mer déi Véiert an Europa. Mir sinn also do net déi Éischt an der Rei; dat ass déi eng Saach. Wann ech déi 27% vun der Fläch kucken - déi si publizéiert am PNPN2, do si se an der Kartografie op der Säit 40 -, do fënnt een iwwer 50% vun den Natura 2000-Gebidder am Bësch erëm an de Rescht u sech am Oppeland an an deem urbaniséierten... Bon, net an deem urbaniséierte Raum, mä am Oppeland.

Do muss een oppassen! An der Gesamtsurface vu Lëtzebuerg hu mer een Deel Bësch, mir hunn een Deel urbaniséierte Raum a mir hunn een Deel Landwirtschaft. An dat mécht awer bal d'Halschent vum Territoire aus. Wann ech also kucken, wou déi Schutzgebidder leien, da leie se iwwerproportional am Bësch an zu engem méi klengen Deel an deene landwirtschaftleche Flächen. Dat ass just e Constat, deen ech maachen.

Dat sinn europäesch Schutzgebidder, zu deene mer ugehale gi sinn, fir se auszeweisen. An dat ass och gutt, dass an Europa net nëmmen Agrarpolitik gemaach gëtt, mä och heiansdo Ëmweltschutzpolitik, well soss géife mer och sécherlech hei zu Lëtzebuerg eng ganz Partie Mesuren am Ëmweltschutz net esou ëmsetzen, wéi mer dat am Moment maachen. Mä do kommen ech herno nach eng Kéier drop zréck.

Dann d'Fuerderung, déi eben och vun der Landwirtschaftskummer koum - ech mengen, si war och schonn am Avis dran zu dësem Gesetzestext -, fir d'Kompensatioun vu Biotopen eben net duerch e vergläichbare Biotop kënnen ze maachen, mä duerch eng Mesure an der Rénovation énergétique oder duerch Klimaschutzmoossnamen oder duerch d'Baue vu Fotovoltaikanlagen.

Mir ënnerstëtze se zu 100% dran, dass ee méi Gebaier soll isoléieren a manner Energie verbrauchen, dass ee méi erneierbar Energië soll opriichten, och op landwirtschaftleche Ställ. Mä et soll awer ee Mënsch mir erklären, wéi ee Liewensraum, deen ech elo géif reduzéiere fir iergendeng Vullenaart, ob deen dann elo géif op en Daach vun der Fotovoltaik baue goen! (veuillez lire: Mä et soll awer ee Mënsch mir erklären, ob eng Vullenaart, där hire Liewensraum ech elo géif reduzéieren, da géif op en Daach vun der Fotovoltaik baue goen!) Dat, mengen ech, passt net beieneen!

Mir hunn do europäesch Ziler anzehalen, mä mir kënnen nëmme Liewensraim, déi mer zerstéieren, och doduerch kompenséieren, andeem mer equivalent Liewensraim schafen. Dat ass leider net méiglech. An och dat war am Gesetz vun 2004 tel quel scho virgesinn. Duerfir mengen ech, dass mer eis op jidde Fall 2004 an der Chamber eens waren iwwert d'Parteien ewech, dass et u sech wichteg ass, ze kompenséieren a Liewensraim, déi zerstéiert ginn, och duerch Liewensraim erëm eng Kéier ze kompenséieren.

Et ass och net gutt, an do ginn ech deem Riedner recht, dass déi Polariséierung entstanen ass am landwirtschaftleche Secteur - mä duerfir si mir an dem Kader vum Naturschutzgesetz net zoustänneg - tëschent Bio a konventioneller Landwirtschaft. Ech mengen, mir bräichten eng nohalteg Landwirtschaft, an déi gëtt och ganz kloer um europäeschen Niveau an der neier GAP, an der neier europäescher Agrarpolitik gefuerdert. Dat sinn dräi Vektoren: dat Ekonomescht, dat Soziaalt an den Impakt op d'Ëmwelt, an dat geet dräimol wahrscheinlech schif am Moment fir Lëtzebuerg.

Dat Ekonomescht passt net. Ech erënnere mech - et misst zwee oder dräi Joer hier sinn -, dass landwirtschaftlech Vertrieder virgestallt hunn, dass d'Duerchschnëttsakommes an der Landwirtschaft ënnert dem Salaire minimum läit. Also dat Ekonomescht passt net.

Dat Soziaalt passt net. Firwat? Mir hunn do e ganzen Thema vu Burnout.

Une voix.- Och d'Biobaueren.

M. Gérard Anzia *(déi gréng).*- D'Leit schaffe ganz haart, och d'Biobaueren. Duerfir maachen ech jo keen Ënnerscheed, dat ass d'Landwirtschaft. An zwar ass do den Asaz vun de Stonne grouss: 50, 60 Stonnen. Dat ass also dat Soziaalt, wat net klappt.

An den Ëmweltimpakt, jo, dat moosse mir hei och, andeem dass mer awer ganz kloer de Verloscht vu Biodiversitéit hei erëmfannen an deene wëssenschaftleche Studien.

De Konfliktpunkt, ech mengen, et ass ganz richteg a wichteg, ze soen, et geet just mateneen, et geet guer net géinteneen. An och dat, mengen ech, ass an dësem Gesetz berücksichtegt. Ech ginn nach eng Kéier e puer Beispiller zum Schutz vun deem gudde Buedem. Dir fannt dat erëm am Artikel 60. Wann eng Autorisatioun soll gi ginn - dat ass am Paragraf 4 erëmzefannen -, da gëtt gekuckt, dass eng esou minimal wéi méiglech «incidence sur les terrains à haute valeur agricole» geschéie soll. Am Artikel 63, wou et ëm den «objet et principe de mesures de compensation» geet, ass et erëm datselwecht, «veille à réduire l'impact sur les surfaces, terrains à haute valeur agricole». Dat ass also schonn am Hannerkapp, dass een net op déi Fläche wëllt Kompensatiounsplanzunge maachen.

Eng aner Saach, déi och matspillt, déi national Schutzgebidder, déi ausgewise ginn, déi fannt Der zum gréissten Deel erëm an deenen europäesche Schutzgebidder Natura 2000, soudass grad probéiert ginn ass, fir d'Landwirtschaft net duebel ze impaktéieren, mä dass ee seet: Déi national Schutzgebidder weise mer do aus, wou schonn Natura 2000-Zone sinn. An dat ass, mengen ech, och ee Wee, wou ee weist, dass eng Zesummenaarbecht an dass Gedanken do sinn, fir de landwirtschaftleche Secteur ze berücksichtegen an dësem Naturschutzgesetz, an zwar andeem dass am Plan national concernant la protection de la nature u sech dat tel quel erëmzeliesen ass. An nëmmen ee Fënneftel fannt Der net erëm an Natura 2000-Gebidder.

De Comité de pilotage hat ech scho genannt. Den Artikel 36 ass eng Participatioun ganz kloer vum landwirtschaftleche Secteur.

Dann nach ee Wuert zu mengem Virriedner vun der CSV, dee gesot huet, d'Gemenge sollen hir Verantwortung iwwerhuelen. Ech mengen, dass se se och iwwerhuelen, an dat gëtt nach gestäerkt an dësem Gesetz, an zwar doduerch, dass och d'Gemengen d'Méiglechkeet hunn, fir hire Pool de compensationrégionallen ze maachen, fir fir hiert eegent Bauen, dat si an hirer Gemeng hunn, virzesuergen a sech eng Kompensatiounsméiglechkeet ze schafen. Si kréien also vill méi en aktive Rôle, wéi dat an der Vergaangenheet (veuillez lire: de Fall) war, an dësem Naturschutzgesetz. An dat begréisse mir als Gréng eendeiteg.

Ech maachen et kuerz: europäesch Agrarpolitik. Mir ware mam Pierre Bascoul zesummen an enger Commission jointe, deen eis dräi Saache gesot huet aus der Vergaangenheet an an d'Zukunft eragekuckt huet. Éischtens, d'Agrarëmweltmoossnamen hate guer net deen Effekt, dee se sollten hunn. D'Biodiversitéit, déi sollt erhale ginn. De Schutz vum Klima ass net moossbar gewiescht. Duerfir wäerten déi op de Leescht geholl ginn an där neier europäescher Agrarpolitik 2020 bis 2027.

Zweet Saach, dat Ekonomescht: Lëtzebuerg ass eent vun deenen dräi europäesche Länner, wou d'Akommes nëmmen duerch d'Subsiden entsteet bei dem landwirtschaftleche Secteur. Et muss ee sech awer emol eng Kéier dorop besënnen. Also nëmmen dräi Länner an Europa kënnen ouni Subventiounen iwwerhaapt net iwwerliewen (veuillez lire: Also nëmmen an dräi Länner an Europa kënnen d'Baueren ouni Subventiounen iwwerhaapt net iwwerliewen), dat ass Lëtzebuerg an nach zwee aner Länner. An d'Duerchschnëttsakommes ass wesentlech ënnert deem vum Land. Dat ass also deen ekonomesche Facteur. An dat Soziaalt: D'Schwieregkeeten, fir jonk Bauere fir dëse Beruff ze begeeschteren, fir déi an d'Betriber ze kréien, och do wäert missen ugesat ginn.

Duerfir d'Konklusioun: D'Naturschutzgesetz schaaft eng legal Basis fir vill Verbesserungen an dësem Beräich, fir Konflikter an Zukunft mat der Entwécklung vum Lëtzebuerger Land entgéintzewierken an och fir der Lëtzebuerger Landwirtschaft d'Méiglechkeet ze ginn, sech zukunftsfäeg ze orientéieren. Et geet nëmme mateneen, et geet net géinteneen. Et ass e Gesetz, wat gutt ass fir d'Natur, wat gutt ass fir de Mënsch. An duerfir ginn ech den Accord vun der grénger Fraktioun.

Ech soen Iech Merci.

M. Henri Kox, *Président de séance.*- Merci dem Här Gérard Anzia. Als nächste Riedner ass den Här Max Hahn vun der DP ageschriwwen. Här Hahn, Dir hutt d'Wuert.

M. Max Hahn *(DP).*- Merci, Här President. Mat deem éischte Bam, deen ëmgehae gëtt, fänkt d'Zivilisatioun un a mat deem leschten, deen ëmfält, hält se op. Dëst ass e Bild, wat

d'Komplexitéit vum Naturschutz an engem Saz illustréiert. De Mënsch ka sech net entwéckelen ouni Agrëff an d'Natur. Mä ouni d'Natur gëtt et och kee Liewen. Naturschutz ass deemno de Spagat ze maachen, dee richtegen Equiliber ze fannen tëschent gesellschaftlecher an ekonomescher Entwécklung an dem Erhale vun der Biodiversitéit a vum natierleche Liewensraum.

Mir liewen an engem Land, wou den Drock op den Terrain grouss ass. Dat läit um ekonomesche Succès vun eisem Land, awer och dorunner, wéi mir wunnen. De wirtschaftleche Succès an d'Fräiheet vum Eenzelnen, sech en Eegenheem no senge Virstellungen ze leeschten, gëllt et ënner een Hutt ze kréie mam Erhale vun natierleche Liewensraim. Déi mënschlech Entwécklung an d'Erhale vun natierleche Liewensraim musse sech awer net ausschléissen. Si kënnen och Hand an Hand goen. Der Politik hir Aufgab ass et, dee richtege Kader ze setzen, fir dass de Mënsch sech weiderentwéckele kann, an zwar mat der Natur an net géint d'Natur.

Datselwecht gëllt och fir eis Landwirtschaft. Och si fonctionnéiert besser mat der Natur ewéi géint d'Natur, well eent ass fir eis kloer: Ëmweltschutz geet nëmme mat de Baueren an net géint si.

Här President, d'Demokratesch Partei ass der Meenung, dass besonnesch deen neie Kompensatiounssystem e gutt Beispill ass, wéi ee verschidden Interessie kann zesummeféieren. En ass eng immens Vereinfachung fir déi Leit, déi eppes op hirem Terrain wëlle maachen, mä un Ëmweltoploe gebonne sinn. Gläichzäiteg erhéicht dëse System d'Qualitéit vun der Kompensatioun fir d'Natur, kuckt, dass dës Kompensatioune méi schnell gemaach ginn, a suergt derfir, dass eiser Landwirtschaft duerch Kompensatiounsmesurë keng zousätzlech Terraine méi verluer ginn.

Well den neie Kompensatiounssystem a mengen Aen d'Häerzstéck vum neien Naturschutzgesetz ass, wäert ech herno nach dorop zréckkommen.

Här President, d'Naturschutzgesetz concernéiert awer net nëmmen déi Leit, déi baue wëllen, an eis Landwirtschaft. Neen, dëst Gesetz concernéiert eis alleguerten!

Den Naturschutz ass kee Luxus. En ass d'Viraussetzung, fir dass eis zukünfteg Generatiounen och d'Chance wäerte kréien, op engem gesonde Planéit kënnen ze liewen. Et ass d'Aufgab vun der Politik a vun all politescher Partei, e Kader ze schafen, fir eis Liewensraim ze schützen. Mir mussen eis Ëmwelt an eis Biodiversitéit erhalen, dat ass am Interessi vun all Eenzelne vun eis.

Mä d'Natur schützen huet näischt mat Onkloerheet, laange Weeër an onendleche Prozeduren ze dinn. Am Géigendeel! Fonctionnéieren eis Prozeduren net oder ginn et Onkloerheeten an der Interpretatioun, esou hänkt et ze vill vum eenzelne Beamten of, wat hie mengt. An dat féiert dozou, dass laanscht d'Gesetz geschafft gëtt, dass et zu Geriichtsprozesser kënnt, dass vill Frust op alle Säiten entsteet an oft ass der Natur dobäi net gehollef.

D'Gesetz, wat hei virläit, huet de Meritt, dass et virun allem méi Kloerheet schaaft an de Prozedurendschungel entflecht. D'Praxis muss elo weisen, ob dat duergeet, mä den Ufank ass gemaach. Jo, an Zukunft wäerte mir en Naturschutzgesetz hunn, wat méi verständlech ass, besser strukturéiert ass, mat kloren Definitiounen a klore Prozeduren.

Wann een dat zukünftegt Naturschutzgesetz mat deem vun haut vergläicht, mierkt een eng däitlech Verbesserung, déi net nëmme fir Rechtssécherheet wäert suergen, mä och deene Leit, déi alldeeglech domadder schaffe mussen, hëlleft, sech besser erëmzefannen a besser duerch de Prozedurendschungel ze kommen.

Besonnesch wat d'Bauen an der Zone verte ugeet, goufen et an deene leschte Joren ze vill Meenungsverschiddenheeten, déi oft och emol viru Geriicht gelant sinn. Et ass wichteg, dass d'Bauen an der Grëngzon kloer definéiert ass. Ech hu mat verschiddene concernéierte Bauerefamillje geschwat. Wat déi deelweis imposéiert kruten, do ass mäi liberaalt Häerz awer heiansdo stoe bliwwen! De Wénkel vum Daach, d'Unzuel vun de Quadratmeter an d'Unzuel vun de Schlofkummere waren esou genau definéiert, et hat ee wierklech wéineg bis guer kee Spillraum, fir säin Doheem matzegestalten. Et hätt just nach gefeelt, dass een och d'Faarf vum Schlofzëmmer imposéiert kritt hätt.

Natierlech verstinn ech, dass ee sech kee Schlass an der Gewan baue soll. Et goufe jo leider an der Vergaangenheet Leit, déi do iwwert d'Streng geschloen hunn. Mä beim Bau vun engem Aussiidlerhaff misst een dem Bauhär awer eng minimal Flexibilitéit loossen. Eng jonk Bauerefamill weess näämlech haut nach net, ob si muer Nowuess kritt an ob se Plaz fir zwee oder fir dräi Kanner muss mat aplangen.

Här President, vill vun lech heibanne kenne jo och d'APEMH an hire Rôle, dee si hei am Land spille fir d'Inklusioun vu Mënsche mat enger Behënnerung. Wéi ech héieren hunn, wat si fir Schwieregkeeten haten, fir nei Infrastrukturen zu Lampech ze bauen, hunn ech mer awer misse Froe stellen. Dat ass gaange vum Roter Milan iwwert d'Fliedermaus iwwert d'Wëllkaz an an an, soudass dee ganze Projet insgesamt ëm sechs Joer retardéiert gouf.

Bei esou Decisioune brauche mir an Zukunft nach vill méi gesonde Mënscheverstand.

Här President, d'Demokratesch Partei begréisst och, dass d'Virkafsrecht fir de Stat, d'Gemengen an d'Gemengesyndikater am zukünftegen Naturschutzgesetz op déi national Naturschutzgebidder limitéiert ginn ass. Am Ufank war e Virkafsrecht geplangt op den Zones protégées d'intérêt communal, de Biotopen, op de Flächen, déi an de Kompensatiounspool komme sollen, an och op den Zonen, op deene Mesurë fir d'Erhalen an d'Restauréieren am Kader vum Aktiounsplang Habitats et espèces menacées ënnerholl musse ginn.

Wann een d'Fläch hëlt, op där e Virkafsrecht am Kader vum Gesetzesprojet 6477 vum Naturschutz, dee vum fréiere Minister Marco Schank deposéiert gouf, an am Kader vun dem Plan sectoriel «Paysages» vun 2013 virgesi war, da kënnt een am Ganzen op eng Fläch vun 41.000 Hektar Land. Ech muss lech soen, domat wier d'DP net averstane gewiescht.

Mat dësem Projet de loi awer, zesumme mam Plan sectoriel «Paysages» Versioun 2016, sinn et nëmmen nach 7.000 Hektar Land, dat entsprécht ronn 6% vun de landwirtschaftlech notzbare Flächen hei zu Lëtzebuerg.

Här President, am Kader vun der Landesplanung war jo och am Gespréich, déi gutt landwirtschaftlech Terrainen ze definéieren an ze schützen, soudass op dëse just nach ausschliisslech Landwirtschaft bedriwwen hätt kënne ginn. Et wäert lech net wonneren, mä bei deem heite Sujet ass och de Secteur selwer gespléckt. Engersäits wënsche sech d'Baueren natierlech, dass keen un hire gudde Buedem geet, mä anerersäits wësse mer awer och, dass och d'Baueren emol heiansdo gären en Deel vun hire Fläche fir zum Beispill Wunnengsbau zur Verfügung stellen.

Och d'Baue vun Aussiidlerhäff wier esou onméiglech gemaach ginn. Derbäi kënnt, dass ganz vill Bauerebetriber net Besëtzer vun hiren Terraine sinn, mä gréisser Fläche pachte mussen. Dass mir de gudde landwirtschaftleche Buedem elo duerch d'Naturschutzgesetz schützen, besonnesch wat d'Kompenséieren ugeet, ass fir d'DP dee richtege Wee.

Här President, wéi ech dëse Projet de loi nach eng Kéier am Detail duerchgelies hunn, hunn ech zimlech oft de Saz erëmfonnt: «Une autorisation du ministre est requise.» Am Ganze steet dat Wuert «autorisation» 108-mol an deene 84 Artikele vum Gesetzesprojet. Ech hu mir dobäi geduecht: Deen aarme Minister, wat muss dee vill Autorisatioune schreiwen! Huet deen iwwerhaapt nach Zäit fir aner Saachen? Mä am Verglach mat deenen 108 Autorisatiounen am Text steet awer och 72-mol «interdiction» oder «il est interdit» dran.

Dat ass awer och net verwonnerlech, et geet jo schliisslech ëm d'Natur an dorëm, déi ze schützen. An do mussen ebe verschidde Saache verbuede ginn. Dir stellt lech elo bestëmmt d'Fro: Firwat erzielt hien eis dat? Ma och wann 72-mol Saachen drastinn, déi verbuede ginn, esou bleift et awer fir vill Saache méiglech, eng Autorisatioun ze kréien: eng Erlaabnis, fir an der Zone verte ze bauen, eng Erlaabnis, fir ze kompenséieren an esou weider.

De fin Mot vun dësem Zuelebeispill ass: Mir dierfen net alles verbidden. Mir mussen och kucken, dass verschidde Saachen nach méiglech bleiwen, an dat net op d'Käschte vun der Natur an der Biodiversitéit. An ech mengen, dëst Zil wäerte mir mat dësem Naturschutzgesetz erreechen.

Här President, eng vun de gréissten Neierunge vum Naturschutzgesetz ass sécherlech d'Aféierung vum Flächepool, fir de Flächeverbrauch vu Bauprojeten ze kompenséieren. An, Här President, ech muss lech soen, dass dës Léisung, déi hei fonnt gouf, déi richteg ass an e grousse Fortschrëtt bedeit. Dofir wëll ech och elo e bësse méi ausféierlech op deen neie System a seng Virdeeler agoen.

De Prinzip ass kloer: Et zerstéiert een e Biotop, dowéinst muss een op enger anerer Plaz d'Natur ökologesch opwäerten, an dat op d'mannst an deem Mooss, wéi ee se op enger anerer Plaz futti gemaach huet. Um Prinzip ännert am Fong mat deem neie Gesetz net alles, mä dach ass deen neie System vill besser, och well deen aktuelle gréisser Lacunnen hat.

Ech erkläre kuerz, wéi den aktuelle Kompensatiounssystem fonctionnéiert huet. Wann e Promoteur e Lotissement gebaut huet an dowéinst e Biotop huet misse kompenséieren, war et seng Aufgab, eng Fläch ze fannen, wou hien dat konnt maachen. D'Sich no engem adequaten Terrain ass awer net esou einfach an engem Land wéi Lëtzebuerg, wou d'Land begrenzt ass an déi meescht - wéi soll et och anescht si bei der Entwécklung vun den Arpräisser? - léiwer Terraine kafen, wéi se ze verkafen.

Eng weider Contrainte ass, dass den Terrain, woudrop kompenséiert gëtt, huet missen an enger gewëssener Zon leien, déi geografesch no beim Bauprojet läit. Well de Promoteur jo wëllt, dass säi Projet virugeet a fir dass en esou séier wéi méiglech mat Bauen ufänke kann, koum et oft vir, dass hie landwirtschaftlech Terrainen op Steeë fir e Präis kaaft huet, deen däitlech iwwert dem Präis vum Marché louch, e Präis, dee kee Bauer bereet war, ze bezuelen, fir weiderhi kënne wirtschaftlech a rentabel dodrop Landwirtschaft ze bedreiwen.

Wat fir de Bauhär wichteg war, war, dass e séier Terraine fonnt huet, wou e konnt drop kompenséieren. Wat hien dorobber kompenséiert huet, war him awer am Fong éischter egal. Hie wollt sech just senger Obligatioun, ze kompenséieren, entleedegen. Esou ass dat elo säit Jore gaangen.

Dir gesitt, et gouf bei dëser Prozedur am Fong kee Gewënner. De Promoteur huet misse vill ze vill fir en Terrain bezuelen, wou en herno just drop kompenséiert huet, fir ze kompenséieren. Dës Depense mécht säi Projet natierlech och méi deier, wat d'Präisser vum Wunnengsmaart natierlech och nach weider an d'Luucht gedriwwen huet.

Falls hien engem Bauer en Terrain ofkaaft huet, wou virdru Landwirtschaft drop bedriwwe gouf, esou huet eis Landwirtschaft och dobäi verluer. Da goufe schonn emol Uebstbeem op Terraine geplanzt, wou dat ökologesch vläicht net onbedéngt ganz sënnvoll war, zum Beispill, bescht Beispill ass e Bongert, deen an engem Maisfeld ugebaut ginn ass. Et gouf och net systematesch duerno gekuckt, ob déi ökologesch Opwäertung och ënnerhale gouf an ob si och fënnef oder zéng Joer duerno nach ëmmer bestanen huet.

Dir gesitt, den aktuelle Kompensatiounssystem hat eng Hällewull u Schwächten. En huet net dozou bäigedroen, d'Logementsproblematik an de Grëff ze kréien, eiser Landwirtschaft si gutt landwirtschaftlech Biedem abhandekomm an der Natur gouf och net ëmmer esou gehollef, wéi dat am Sënn vum Gesetz virgesi war. Et war also alles nom Prinzip: „Egal wou an egal wat, Haaptsaach séier ofschléissen."

Här President, mam neie Kompensatiounssystem ass domadder Schluss. Duerch dat neit Naturschutzgesetz gëtt d'Kompenséieren elo anescht. An Zukunft gëtt net méi egal wou kompenséiert, just well muss kompenséiert ginn. An Zukunft gëtt intelligent a strukturéiert kompenséiert an net méi konzeptlos. An Zukunft gëtt och net méi op landwirtschaftlech guddem Buedem kompenséiert. A schlussendlech, an Zukunft gëtt och no de Kompenséierungsfläche gekuckt a se ginn ënnerhalen, fir dass si hiren ökologesche Méiwäert och nohalteg behalen. Dir gesitt, mat den neie Kompensatiounsmesurë ginn et just Gewënner.

Fir d'Alleréischt gewënnt de Bauhär Zäit. Ob et elo de Stat oder de private Bauhär ass, déi laangwiereg Sich no engem Terrain, fir ze kompenséieren, ass eriwwer. Wann ee säi Projet plangt, da weess een och an Zukunft genau, wéi vill Ökopunkten ee kompenséiere muss, an et keeft een déi da bei där neier staatlecher Instanz an. Dës staatlech Instanz kuckt dann, fir op enger passender Plaz ökologesch sënnvoll ze kompenséieren.

Et muss een och wëssen, dass den ONR an och d'ANF elo scho säit e puer Joer amgaange sinn, Terrainen opzekafen, fir ebe grad dëse Flächepool ze fidderen, well wann dëst Gesetz elo a Kraaft triede wäert an déi éischt Demandë kommen, da muss een och eppes ubidde kënnen. Et kann ee jo net soen: Waart elo emol, mir mussen emol fir d'Éischt Terraine fannen, fir Är Kompensatiounsmesurë kënnen drop ze realiséieren! Dat hätt net fonctionnéiert.

Neen, déi zoustänneg Instanzen hunn an deene leschten dräi Joer schonn eng remarkabel Viraarbecht geleescht. Den ONR huet an de Joren 2016 bis 2018 iwwer 100 Hektar uechtert d'ganzt Land opkaaft.

(M. Mars Di Bartolomeo reprend la présidence.)

Parallell huet d'ANF och ugefaangen, fir e gewëssent Grondkapital u Flächen an deem neie Pool unzeleeën. Et kann ee soen, dass mat deene Flächen eng gutt Basis geschafe gouf, fir e groussen Deel vun den zukünftege Kompensatiounsbesoine fir staatlech Projeten ofzesécheren. An den ONR an d'ANF si grad eréischt um Ufank mat der Sich no adequaten Terrainen.

Här President, et gi sécherlech méi einfach Aufgaben, wéi engem Proprietaire Land ofzekafen. Do brauch een eng gewëssen Iwwerzeegungsaarbecht an et muss een och eppes ubidde kënnen. Jo, et muss een hien dovun iwwerzeegen, dass och hie bei där ganzer Saach eppes gewanne kann.

Ech wëll hei och eppes präziséieren, well ech gemierkt hunn, dass dat och net ëmmer vu jiddwerengem verstane gouf: De Stat keeft net systematesch gutt landwirtschaftlech Terrainen op, fir dorobber ze kompenséieren an dem Bauer seng héichwäerteg Aarbechtsfläch ewechzehuelen. Neen, de Stat keeft landwirtschaftlech Terrainen, fir dës dann, wann dann en Accord zustane kënnt, ze tausche géint Flächen, wou vläicht och Kulturen drop wuessen, mä déi, agronomesch gesinn, manner hierginn an dowéinst och manner interessant sinn.

De Bauer kritt d'Méiglechkeet, méi schlechte Buedem géint gudde landwirtschaftleche Buedem ze tauschen, an de Stat këmmert sech dann dorëms, dass op deem Terrain als Kompensatiounsmoossnam eng reell Plus-value fir d'Ëmwelt geschafe gëtt.

Wat och heiansdo falsch verstane gëtt: Dësen Terrain geet der Landwirtschaft dowéinst net onbedéngt verluer. Op Terrainen, déi ökologesch opgewäert ginn, kann och nach weider Landwirtschaft bedriwwe ginn, besonnesch déi extensiv Landwirtschaft kann op esou Terraine problemlos weidergefouert ginn.

Et kann een déi nei Kompensatiounsmethoden also als eng Win-win-Situatioun fir d'Baueren a fir d'Natur bezeechnen. Dëst fonctionnéiert natierlech nëmmen, wann een de Bauer mat an d'Boot hëlt an hie vun de Virdeeler vun esou Projeten iwwerzeegt. Dir gesitt, dës nei Method ass vill méi strukturéiert wéi dat Kompenséieren, wat bis elo gemaach gouf. A well den ONR an d'ANF och geziilt no Terraine sichen, wou dat gréisst Potenzial besteet, fir et ekonomesch opzewäerten, kënnen op engem Hektar vill méi Ökopunkte kompenséiert ginn, wéi dat bis elo de Fall war. Am Kloertext: Mat deem neie System brauch een och manner Land, fir ze kompenséieren, well d'Qualitéit vum Kompenséiere jo och zouhëlt.

Une voix.- Très bien!

M. Max Hahn *(DP)*.- E ganz wichtege Punkt vum neie Kompensatiounssystem ass, dass ab elo déi Flächen, wou drop kompenséiert gëtt, ënnerhale ginn an an engem Register repertoriéiert ginn. Well d'Fläche jo dem Stat, enger Gemeng oder dem Syndikat gehéieren an dës och bestëmmen, wéi dorobber kompenséiert gëtt, ass et nëmmen natierlech, dass si och duerno kucken, dass dës ökologesch Opwäertung nohalteg bestoe bleift.

Do brauch een natierlech Fachleit, déi eppes vu Biodiversitéit kennen an dovun, wat fir eng Zorte vu Flora a Fauna a wat fir engem Eck vum Land am wäertvollste si fir eis Natur. Dofir kéint ech mir och gutt virstellen, dass de Stat den Naturschutzsyndikat SICONA an deem Kader géif mat an d'Boot huelen. Si sinn näämlech fir mech déi ideal Organisatioun, fir sech ëm den Entretien an d'Erhale vun der Biodiversitéit op de Kompensatiounsflächen ze këmmeren.

Här President, genau esou stellt d'Demokratesch Partei sech modernen Naturschutz vir, participativ statt repressiv. Et wëllt kee méi héieren: Du däerfs net hei an du däerfs net do maachen! D'Leit wëlle wëssen, wat se dierfe maachen, an dat muss een hinnen dann och erklären. Well wann ee sech d'Méi gëtt, hinnen dat ze erklären, da kritt ee se mat an d'Boot, dann ass d'Versteesdemech do an da kritt een och zesumme mat der Landwirtschaft eppes fir eis Ëmwelt gemaach.

De Bauer wëllt jo net d'Natur futti maachen. Neen, hie wëllt mat der Natur schaffen. An dat musse mer him och weiderhin erméiglechen. Et ass hautdesdaags méiglech, op engem an deemselwechten Terrain Waasserschutz ze maachen, Biodiversitéitsmoossnamen ze maachen an eng produktiv an nohalteg Landwirtschaft drop ze bedreiwen. Eis Landwirtschaft muss verstoen, dass, wann een Terrain an enger Waasserschutzzon oder an enger Naturschutzzon läit, den Terrain dann net verluer ass fir säi Betrib. Sécherlech huet hie Contrainten, mä e kann ëmmer nach produktiv dorobber schaffen am Respekt vun der Natur.

Här President, ech wëll och vun der Geleeënheet profitéieren, fir folgend Ergänzung zum neie Kompensatiounssystem ze ginn an och e

puer Denkustéiss mat op de Wee ze ginn, wéi mer dëse System och an Zukunft esouguer nach besser kéinte maachen.

Et ass zum Beispill dee richtege Choix, dass och Wëldbrécken als Kompensatioun fir d'Verbaue vu Biotope gëllen. Si verbrauche wéineg Land a sinn awer immens wichteg, fir Korridore fir d'Déieren oprechtzëerhalen.

Wou sécherlech och vill Potenzial drastécht, fir zu Kompensatiounszwecker benotzt kënnen ze ginn, sinn eis Bëscher. Eng ökologesch Opwäertung vun eise Bëscher sinn zum Beispill e Wiessel vun Dännebeem op Lafhëlzer, do wou et néideg a sënnvoll ass, oder och Entfiichtungsmoossnamen an naassen Däller.

Vill Gemengen an och de Stat wäerten hir Bëscher op, mä dës Opwäertung gëllt net als Ökopunkten, gëtt net benotzt fir Kompenséierungsmoossnamen. Si gesinn dat als natierlech Aufgab un, fir no hire Bëscher ze kucken. Ech mengen, wa mir weider wuessen a mussen no Fläche siche fir Kompensatiounsmoossnamen, da wier et net verkéiert, dass all déi Mesuren, déi mir hei am Land ënnerhuelen, och als Ökopunkte kéinte geltend gemaach ginn. Ech denken do och un esou kleng Opwäertunge wéi d'Planze vu Beem oder Friichtebeem an de Gemengen, wann zum Beispill e Puppelchen op d'Welt kënnt. Dat gëtt a ville Gemenge gemaach a wäert dës Fläch, wou déi Beem dann och wuessen, och ökologesch op.

Ech froe mech: Firwat ginn et net och zum Beispill fir dës Beem Ökopunkten? Datselwecht gëllt fir d'Renaturéierung vun eise Gewässer. Déi lescht Joren hunn d'Gemengen hei vill Efforte gemaach an och dës Efforte kéint ee mat Ökopunkte belounen.

An da ginn et nach déi sougenannte produktiounsintegréiert Kompensatiounsmoossnamen, wéi se schonns an eisen Nopeschlänner praktizéiert ginn. Dës Kompensatiounsmoossname ginn, wéi den Numm et scho seet, a Produktiounsfläche vum Bauer integréiert a kënnen och op Flächen duerchgefouert ginn, wou intensiv Landwirtschaft bedriwwe gëtt.

E gutt Beispill heifir ass d'Schafe vu Fënstere fir Léiweckelcher. Dëst si Fläche vun zirka 20 Quadratmeter, op där de Bauer keng Sot auskeime léisst. Dës Fënstere bidden de Léiweckelcher an engem soss dicht bewuessene Kärefeld eng ideal Brutfläch. Och d'Feldhénger an d'Feldhiesercher profitéiere vun esou produktiounsfräie Fënsteren. Der Natur ass mat esou enger klenger, awer einfacher Mesure vill gehollef an den Ausfall fir de Bauer op där Fläch ass minimal. An Däitschland ginn zum Beispill heifir och Ausfallprimme bezuelt, déi ganz interessant sinn.

Elo ass et awer esou, dass déi Flächen, op deenen an Zukunft kompenséiert dierf ginn, a staatlecher Hand musse sinn. Dat huet sécherlech seng Virdeeler, well esou garantéiert gëtt, dass ökologesch sënnvoll kompenséiert gëtt an och den Entretien kontrolléiert gëtt. Et misst een awer och ganz staark driwwer nodenken, ob een net och sollt an Zukunft Kompensatiounen zouloossen op Terrainen, déi net dem Stat oder enger Gemeng gehéieren, fir justement och ökologesch wäertvoll Moossname wéi d'Schafe vu Léiweckelcherfënsteren, duebel Satreienofstänn bei der Usat vu Wantergetreid oder och Bléisträife laanscht wiesselnd Akerflächen ze erlaben.

Och wann dës Terrainen net dem Flächepool ugehéieren, esou kéint déi Instanz, déi sech ëm den Entretien vun de staatleche Kompensatiounsflächen aus dem Flächepool këmmert, sech och niewebäi ëm den Entretien vun esou klengen a geziilte Kompensatiounsmesurë wéi dës këmmeren. Vill kleng Mesurë bréngen der Natur näämlech och eppes.

Ech mengen, dat ass eng Pist, déi mer musse verfolgen. Am Ausland fonctionnéiert dat och. Och wa mer fir déi nächst Jore genuch Fläch bereetstelle kënne fir d'Kompensatiounsmesuren, esou soll ee sech net verschléisse virun neie Methoden, déi quasi kee Land an Usproch huelen. Et seet ee jo net fir näischt: „Kleinvieh macht auch Mist."

Den Drock op d'landwirtschaftlech Terrainen ass zu Lëtzebuerg extrem gewuess. An dofir ass et wichteg, dass mir och duerch d'Kompensatiounsmesuren net nach zousätzlech deen erhéijen. Dëse Kompensatiounssystem gëtt scho säit Joren am noen Ausland mat Succès ugewannt an et ass en exzellenten Usaz, fir laangfristeg weiderzekomme fir d'Ekonomie, fir d'Landwirtschaft a schlussendlech och fir d'Emwelt.

Dëst gesot, soen ech dem Rapporteur Henri Kox Merci fir säin exzellente schréftlechen an och mëndlechen Rapport a ginn domat och den Accord vun der Demokratescher Partei.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. Dir waart am roude Beräich ukomm.

(Hilarité et brouhaha)

Jo, den Här Reding ass prett. Här Reding fir d'ADR, Dir hutt d'Wuert.

M. Roy Reding *(ADR)*.- Merci, Här President. Här Rapporteur, léif Kolleegen, mir hu geléiert, ech hunn e schéint Lëtzebuerger Wuert geléiert dank dem Max Hahn: „Léiweckelchen", Alauda arvensis oder Alouette des champs. Merci, ech hunn hei am héijen Haus eppes bäigeléiert.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Mir hunn dat awer scho kannt.

M. Roy Reding *(ADR)*.- Jo, mir hunn dat awer net kannt, Här President.

M. André Bauler *(DP)*.- Also am Éislek wësse se, wat dat ass!

M. Roy Reding *(ADR)*.- Den Här Gibéryen huet et scho kannt. Den Här Kartheiser huet et net kannt. D'Madamm Hansen huet et och net kannt. Mir hunn alleguerte bäigeléiert.

(Brouhaha général)

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Bei eis ass et eng Lerche.

M. Roy Reding *(ADR)*.- Si mer alleguerten heibanne fir Naturschutz? Selbstverständlech! Si mer alleguerten heibanne fir Mënscheschutz? Garantéiert! Si mer géint d'Schikanéiere vu Mënschen? Och dat! Mir kommen dozou.

Dëst Gesetz huet luewenswäert Ziler. Mä fir se ze erreechen, brauch et rationell an transparent Moyenen, kloer Verfahren, kloer Recoursméiglechkeeten, Vereinfachung, Respekt virun der Proprietéit, keng onnéideg Unzuel vun Autorisatiounen. An ech wonnere mech, datt hei ee liberalen Deputéierte sech scho bal bretzt, datt an dësem Text 108 nei Autorisatiounen agefouert ginn. Fir eis ass dat absolutt inakzeptabel!

Mir si fir Biodiversitéit a fir Naturschutz. Am Rapport stinn dräi Facteure vun Degradatioun vun der Biodiversitéit. Dat Éischt ass de Verloscht an d'Degradatioun vun den natierlechen Habitaten. Natierlech, dat ass eng Binsenweisheit. E Land, wat esou ongebremst wiisst wéi eist, do kënnt et zur Zerstéierung vun Habitaten! D'Vernetzung vu Biotope geet verluer. Mir hunn an deene leschten Deeg an den Zeitunge gelies, datt d'Biodiversitéit leit, d'Bodenbrüter, déi verschwannen.

Wonnert dat eis? Mir haten heibannen en hollänneschen Expert, deen eis wëssenschaftlech nogewisen huet, datt de Verbuet vun der Fuussejuegd zur Ausrottung an zur Deziméierung vu Bodenbrüter féiert.

(Interruption)

D'Extensioun vu Réseaux de transport: Jo, natierlech, all Strooss zerschneit Biotopen! Dat ass eng Binsenweisheit! Dat ass ganz evident an et ass eng Folleg vun eisem Wuesstum. D'Pratique agricole gëtt genannt, Drainagen a Veränderung vu Waasserleef. Natierlech ass et net schéin, wa Baachen a Bëton gefaasst ginn. Si mer do derfir? Neen, mir sinn do dergéint. Mir sollten déi renaturéieren.

Mä musse mer ganz Däller, déi virun 150 Joer vun eise Virfahre mat vill Geld dréchegeluecht goufen, fir géint d'Malaria ze kämpfen, haut renaturéieren, andeem mer se a Sümpfe verwandelen? Neen, ech denken net, datt mer dat musse maachen.

Muss am Perimeter en Ëmweltminister Moossnamen ergräifen? An do sinn ech ganz mam Här Zeimet d'accord: Neen, muss en net! Jo, kommt, mir loossen zou eng Natur op Zäit, wéi den Här Zeimet et ganz richteg gesot huet! Well wat ass näämlech d'Alternativ? D'Alternativ ass, datt do Terrainen agezäumt ginn, datt se beweedet ginn, datt kee Biotop opkënnt, da kann och kee Biotop zerstéiert ginn. Et ass e falsche Wee.

Zu de Verfahren. De Recours en réformation virum Verwaltungsgeriicht gëtt ofgeschaaft an ersat duerch e Recours en annulation. Dat klëngt elo emol harmlos an en normale Bierger ka sech do vläicht net direkt eppes drënner virstellen.

De Rapport seet da ganz schäinhelleg, dat wier, fir dem Riichter déi komplex Aarbecht ewechzehuelen, fir mussen en Dossier in concreto ze analyséieren a seng eegen Appreciatioun ofzeginn. A Wierklechkeet ass de Recours en annulation e Contrôle de pure légalité. Wann déi richteg Administratioun d'Decisioun geholl huet, wa keen Abus, keen Détournement de pouvoir virläit, da kann déi Decisioun net annulléiert ginn. Sou einfach ass et! An de Riichter huet net méi d'Recht, ze kucken, ob se sënnvoll ass, ob se proportionell ass, ob se hirem Zil gerecht gëtt. D'Ofschafung vun engem Recours en réformation an d'Ersetzen duerch e Recours en annulation ass e graven Agréff an d'Rechter vum Justiciabel.

An et ass net fir d'Éischt. Mir hunn hei schonn x Texter gesinn, wou dës Regierung einfach nëmme Recours en annulation agesat huet a keng Recours en réformation. An dat ass net, fir de Riichteren d'Liewe méi einfach ze maachen; et ass, fir de Bierger d'Liewe méi schwéier ze maachen a fir hinnen hir Méiglechkeet ewechzehuele vu Recoursë géint Autorisatiounen oder besser gesot géint Refus d'autorisation, well wie seet „Autorisatioun", seet „Refus d'autorisation". Dat ass de Fakt.

Une voix.- Très bien!

M. Roy Reding *(ADR)*.- Hei hu verschidde Riedner vun de Majoritéitsparteien, den Här Anzia, d'Madamm Hemmen, geschwat vum Respekt virun de Baueren, vun hirem klengen Akommes an esou weider. Wou ass de Respekt, wann den Avis de la Chambre d'Agriculture a vu sämtleche Beruffsverbänn vun de Bauere seet, hei wieren Droit-de-préemptionen, déi ze wäit géife goen, hei wiere Servituden, déi équipollente sinn zu enger Expropriatioun, eng Atteinte au droit de propriété disproportionnée, eng grave Atteinte au droit de propriété, eng Expropriation de fait?

A mir ginn hei einfach doriwwer ewech, wéi wann déi Chamber an déi Beruffsvertriedungen näischt gesot hätten! Ass dat de Respekt, deen Der hutt virun deem Beruffsstand?

20 Règlement-grand-ducalle solle kommen, eng Hällewull, fir hei Detailer ze ginn. Genau do gesi mer schonn d'Onsécherheet vun dësem Gesetz. A mir wäerten als ADR a mir wäerten als betraffe Leit ganz genau kucken, datt déi Reglementer am Kader vum Gesetz geschéien a keen Dibbelche méi wäit gi wéi dat, wat d'Gesetz virgesäit, well d'Konditioune vun der Stee, déi ginn hei am Haus festgeluecht an net op iergendengem Ministère.

D'Ekopunkte sinn e gutt Beispill. Et ass „Newspeak". „Mir sinn all fir Ekopunkten." „Ekopunkten", dat klëngt immens schéin. „Ech sammelen Ekopunkten." Mä ganz konkret, ganz genau wat fir eng Punkte firwat, dat soll spéider iergendwann eng Kéier festgeluecht ginn. Et ass eng Worthülse, et ass eng Worthülse ouni Inhalt. An d'Madamm Hemmen huet scho virausgegraff, andeem se sot, do wiere jo da Règlements grand-ducaux, déi kéint ee jo dann ënneren, wa se an der Praxis net géife gräifen.

Dat Lescht, wat eis als ADR dozou beweegt huet, fir 100% géint dëse Projet ze stëmmen, dat sinn déi zousätzlech Schikanen, déi agefouert gi fir Haiser a Grëngzonen.

Wourëmmer geet et? Et geet ëm besteeënd Haiser, ganz oft Millen oder Häff oder och Haiser, déi eben deemools gebaut gi si viru 50, virun 100 oder nach méi Joren, déi an der Grëngzon leien. Och bis elo konnt een do net egal wat maachen. Och bis elo konnt een déi net einfach vergréisseren. Mä et konnt een awer eng Autorisatioun froen, fir se ze vergréisseren. Et konnt een eng Autorisatioun froen, fir hir Destinatioun ze änneren. Dat ass haut eriwwer. Ausser wa se an e ganz restriktive Kader fale vun deem, wat ee kann an der Grëngzon maachen, däerf ee se net méi vergréisseren.

Mä nach méi schlëmm! Nach méi schlëmm! Elo moosst sech de Stat un ze soen: „Le caractère d'un site", wann dee compromettéiert ass duerch ee besteeënd Gebai, da kann de Minister ordonnéieren, datt säin Aspect extérieur verännert gëtt!

Léif Kolleege vun der DP, kënnt Der mat esou eppes d'accord sinn?! De Stat moosst sech un, d'Harmonie vun engem Site, vun engem besteeënde Site an enger Zone verte och nëmmen ze beuerteelen a Leit, Proprietairen ze ordonnéieren, se missten hiert Haus veränneren!

Wou liewe mer? A wat huet dat mat Natur ze dinn? Wat huet dat mat Natur ze dinn?

Datt d'Destinatioun net méi ka geännert ginn, ausser an deem ganz restriktive Kader vum Artikel 6, d'accord! Mä och Renovatiounen an Transformatioune bedëngen an Zukunft eng Autorisatioun vum Minister.

Wat heescht dat? Dat heescht ganz konkret…

(Interruption par M. Camille Gira)

Neen, dat ass haut net esou. Haut, wann ech en Haus hunn an der Zone verte an ech maachen d'Plättercher nei a mengem Buedzëmmer, dann däerf ech dat maachen. Dat sinn Aarbechten, déi ech der Gemeng deklaréieren. Meeschtens, an den allermeeschte Gemenge brauch ech emol keng Autorisatioun derfir. Ech deklaréieren der Gemeng se, mä ech brauch bestëmmt net eng Autorisation ministérielle, fir Plättercher a mengem Buedzëmmer ze änneren a mengem Haus an der Zone verte.

A wat huet dat mat Naturschutz, wat huet dat mat Biodiversitéit ze dinn oder mat Mënscheschutz? Dat ass ganz einfach nëmmen eng gréng Schikan.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Roy Reding *(ADR)*.- D'Strofen: Wann ech mäin Haus, wat dann net harmonesch genuch läit, a wou den Här Minister oder den Här Statssekretär fënnt, datt ech misst den Extérieur änneren, wann ech dat net maachen oder wann ech a mengem Buedzëmmer vu mengem besteeënden Haus an der Zone verte d'Plättercher änneren ouni Autorisatioun, da kann ech gestrooft gi mat sechs Méint Prisong oder 750.000 Euro Geldstrof. Dat ass fir eis inakzeptabel an ech soen: Dat sinn net déi mat der Flantermaus, dat sinn déi mat der Ratsch!

Plusieurs voix.- Très bien!

(Hilarité et brouhaha)

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Also, ech wëll just soen, dass mer hei e gefleegten Ëmgang normalerweis üben.

(Brouhaha)

Jo. Dir wësst jo, wann ech dat iwwersetzen, wat dat heescht. Gutt!

Suivez la Chambre des Députés sur Facebook, Twitter et Instagram

Chambre des Députés

Compte rendu officiel

Supplément commun aux quotidiens:
Luxemburger Wort, Tageblatt, Lëtzebuerger Journal,
Zeitung vum Lëtzebuerger Vollek

Contenu rédactionnel:
Service du compte rendu de la Chambre des Députés
Service des relations publiques de la Chambre des Députés
Tél. 466 966-1

Conception, saisie de texte et mise en page:
Polygraphic SA, Esch-sur-Alzette

Concept et coordination générale:
BRAIN & MORE, agence en communication, Luxembourg

Imprimeries:
Saint-Paul Luxembourg SA 2, rue Christophe Plantin L-2988 Luxembourg
Editpress SA 44, rue du Canal L-4050 Esch-sur-Alzette

Also, wann ech gelift, och wann d'Wahle méi no kommen, kommt, mir bleiwe bei deem komerodschaftlechen Ëmgang mateneen. Voilà!

(Interruption)

Jo, dat gëllt fir jiddwereen! Dat gëllt fir jiddwereen!

An d'Wuert huet elo den Här David Wagner.

M. David Wagner *(déi Lénk).-* Merci, Här President. Ech versichen, genossenschaftlech ze bleiwen.

(Hilarité)

Muchas gracias. Här President, am leschte Jorhonnert war den Naturschutz vun der philosophescher Weltsiicht vum René Descartes dominéiert. Den Descartes war der Meenung, datt de Geescht an de Kierper net onbedéngt zesummegehéieren a vunenee getrennt mussen ugesi ginn. An déi dualistesch Approche war laang Zäit maassgeblech fir d'Naturverständnis vun de Mënschen, dat doranner bestanen huet, d'Gesellschaft an d'Natur getrennt vuneneen ze betruechten. D'Gesellschaft ass als rational ugesi ginn, d'Natur als irrational. An dëser Logik ass de Mënsch Här a Meeschter iwwert d'Natur a seng Roll par rapport zu dëser Natur beschränkt sech op de Schutz vun Naturschutzgebidder, déi hire wëllen an irrationale Charakter behalen a fir d'Gesellschaft als Attraktioun a Réckzuchsgebitt erhale bleiwen.

Dës Approche huet d'Naturverständnis an d'Politik an deem Beräich laang Zäit dominéiert. Se mécht et deelweis bis haut nach. Mat dem Entstoen awer vun der ekologescher Beweegung an de 70er, an den 80er Joren an neie wëssenschaftlechen Erkenntnisser ass dës Approche op alle Fall emol a Fro gestallt ginn. An et gouf doropshin ab den 90er Joren och politesch Entwécklungen op internationalem Niveau am Beräich Klimaschutz, Biodiversitéit, nohalteg Entwécklung an esou weider. Säitdeem gëtt et e Bewosstsäin derfir, datt d'mënschlech Aktivitéiten net vun der Natur an der Ëmwelt ofzetrenne sinn, datt déi mënschlech Aktivitéite Konsequenzen op d'Natur hunn an déi Konsequenzen och erëm deelweis ganz problematesch Auswierkungen op d'Organisatioun vun der Gesellschaft hunn.

Dat heescht iwwersat: Nach am 17. Jorhonnert zur Zäit vum René Descartes ware se tatsächlech der Meenung, datt ee sech misst d'Fro stellen, ob ee fir de Mënsch antrëtt oder fir d'Fliedermais. Glécklecherweis si mer hautdesdaags bal all e bësse méi wäit.

Fir déi Lénk ass op jidde Fall dëse Constat acquis. Mir ginn awer e Schrëtt méi wäit a bezéien och d'Froe ronderëm d'wirtschaftlech Produktiounsweis oder d'Besëtzverhältnisser mat an.

Mir soen, datt d'Organisatioun vun der Gesellschaft ausschlaggebend ass fir den Erhalt vun natierleche Ressourcen. Wéi produzéiere mir Wueren? Wie besëtzt den Terrain? Wéi ass d'Muecht an der Gesellschaft verdeelt? A wéi a wien huet déi meescht? Wéi grouss sinn d'Ongläichheete beim Revenu, der Bildung oder beim Zougang zu Ressourcen? Dës Froe si fir eis zentral. A mir sinn der Meenung, datt, jee nodeem wéi d'Äntwerten op dës Froe sinn, eng ekologesch Politik an Naturschutz guer net oder zumindest nëmme schwéier méiglech sinn.

Eis Kärausso ass also déi: Eng Gesellschaft, an där déi sozial Schéier ëmmer méi op geet an d'Aarmut wiisst; eng Wirtschaft, déi d'Rentabiliséierung vum Kapital als iewescht Prioritéit huet an alles a jiddwereen zur Wuer mécht, kënnen ekologesch net nohalteg sinn a kënnen den Erhalt vun der Ëmwelt an den Zougang zu den natierleche Ressourcen net erhalen.

Mat deem neien Naturschutzgesetz gëtt dee Spagat awer elo probéiert. Ouni elo an den Detail vun all Mesurë kënnen a wëllen ze goen, stelle mir fest, datt dëst Gesetz domat schonn eng Avancée ass, mä eben nëmmen an dem wirtschaftleche Kader, an deem mir eis befannen. Dat ass vläicht op kuerz Siicht zefriddestellend, mä laangfristeg geet dat awer och net duer. An och de Mouvement écologique bréngt et a sengem Avis an deem Sënn op de Punkt: D'Gesetz schaaft keng Viraussetzung, fir eng strukturell Verännerung an der Zukunft ze schafen.

Ech probéieren, e puer konkret Mesurë vum Gesetz an deem Kontext ze ëmräissen. D'Gesetz gesäit zwou verschidden Approchë fir de Schutz vun den natierleche Ressourcë vir: d'Verhënnerung oder d'Eliminatioun vun den negative Konsequenze vun engem Infrastrukturprojet engersäits an ebe Kompensatiounsmoossname fir dës Konsequenzen anerersäits.

Fir eis stellt sech hei schonn d'Fro, ob an awéifern den zoustännege Minister tëschent deenen zwou Approchen den Arbitrage ka maachen. D'Gesetz iwwerléisst d'Form vun de Mesuren, déi bei engem Infrastrukturprojet néideg sinn, der Appreciatioun och vum Minister. D'Verhënnerung ass wuel oft méi deier, méi opwenneg an erfuerdert eng Expertise, déi bei der Kompensatioun sécherlech manner an d'Gewiicht falen.

Am franséische Gesetz ass de Prinzip «éviter, réduire, compenser» maassgebend, an hei gëtt et och eng kloer Hierarchie. D'Kompensatioun ass ëmmer dat lescht Mëttel, et soll et zumindest sinn.

Wéi ass et elo bei dësem Gesetz? D'Kompensatioun vun der Degradatioun vun natierleche Ressourcen op enger anerer Plaz ass als Mesure net nei an dësem Gesetz. Mä fir eis stelle sech awer eng Rei prinzipiell Froen.

Wat soll kompenséiert ginn? Fir dat ze wëssen, muss een d'Ressourcen, d'Biodiversitéit an d'Zesummenhäng an deem Ekosystem komplett kennen. De Mouvement écologique kritiséiert an deem Zesummenhang dann och, datt déi objektiv naturwëssenschaftlech Grondlag, fir dat richteg kënnen ze maachen, de Biotopkadaster, net genuch gestäerkt gouf.

Ginn d'Incitatiounen, fir ze zerstéieren an dann ze kompenséieren, net méi grouss, andeem eng einfach Formel fir d'Kompensatioun ugebuede gëtt? Am franséische Gesetz hunn d'Kritiker deemools d'Stäerkung vun de Kompensatiounsmechanisme mat der Aféierung vun engem Droit à détruire gläichgesat. Opgrond vun der Schwieregkeet, fir eent zu eent ze kompenséieren, an natierlech och der Raritéit vun de verfügbaren Terrainen ass dat fir eis awer e ganz zentrale Problem.

Gëtt d'Monetariséierung vun der Natur net duerch dee Service clé en main bei der Kompensatioun verstäerkt? Sécherlech ass et esou, datt et fir de Fortgang vun Infrastrukturprojeten an och fir d'Kohärenz vun der ekologescher Kompensatioun um Terrain Sënn mécht, op dee Wee vun den Ekopunkten ze goen an déi da mat engem Geldwäert ze beleeën. Esou muss e Promoteur einfach just nach déi gefroten Zomm an deen neie Fong iwwerweisen an da kann e bauen.

Duerch déi Approche gëtt eppes quantifizéiert, wat eigentlech guer net ze quantifizéieren ass: d'Natur. Duerno gëtt e Montant dropgesat an domat gëtt d'Natur oder villméi d'Zerstéierung vun engem Stéck Natur zur Wuer. Ee Promoteur keeft am Fong e Recht op Zerstéierung, andeem en eng Zomm fir d'Kompensatioun iwwerweist.

D'Problematik vun der Monetariséierung gëtt fir eis natierlech bei dësem Gesetz doduerch entschäerft, datt d'Kompensatiounen an d'Flächen, op deene se solle gemaach ginn, vum Stat an de Gemenge kontrolléiert sinn. Sou bleiwe kompenséiert Biotoper mat all hirer Aartevillfalt an hire Ressourcen an ëffentlechem Besëtz a soumat zougänglech.

Et dierf natierlech ni de Feeler gemaach ginn, fir dës ekologesch Kompensatioun fir Privater zougänglech ze maachen, déi dorauser e spekulativen Invest maache kéinten. Do wäre mir dann net méi bei der Monetariséierung, mä bei der Finanziariséierung vun der Natur. An den USA ass dat schonn haut Realitéit, an européesche Länner leider och.

Uknäppend un déi richteg Entscheedung, datt Stat a Gemenge fir d'Kompensatioun an d'Fläche verantwortlech solle sinn, stellt sech natierlech méi grondleeënd awer och d'Fro vum Besëtz an der Uschafung vun den Terrainen. An déi Thematik, déi kënnt an der Lescht immens oft an Debatten erëm, och deslescht bei der Landesplanung oder beim Logement oder erëm bei Bail à ferme.

Dat ass normal, well se determinéiert näämlech d'Portée an d'Realitéit vun deem, wat d'Chamber heibannen och decidéiert. A wéi an all anere Politikberäicher och, muss een och fir den Naturschutz soen, datt ouni Virkafsrecht vum Stat op allen oder zumindest op de meeschten Terrainen eng kohärent a wierksam Naturschutzpolitik wahrscheinlech guer net méiglech ass. An d'Regierung weess dat wahrscheinlech selwer och. Dofir huet se och eng Iwwergangsfrist vu siwe Joer virgesinn. Sou laang muss de Flächepool also nach net prett sinn.

An do hätt ech vläicht och nach eng Fro, déi eis do elo agefall ass: wéi et iwwerhaapt ausgesäit bei de Kompensatiounsmesurë par rapport elo an der aktueller Situatioun, awéifern och elo d'Promoteuren, déi eben och hu misse kompenséieren, ob et do e Bilan gëtt, ob do e Bilan gezu ginn ass, awéifern déi Kompensatiounsmesuren dann och effektiv duerchgesat goufen. Dat wier vläicht interessant. Ech weess net, ob den Här Statssekretär elo direkt drop äntwerte kann, mä et wier vläicht interessant, dat eng Kéier gewuer ze ginn.

De Schutz vun natierleche Ressourcen ass am Interessi vun der Allgemengheet. Da muss d'Allgemengheet awer och d'Mëttelen an och genuch Terraine kënnen hunn, fir dëse Schutz kënnen ze assuréieren. Wéi ech am Ufank sot, probéiert d'Regierung mat dësem Gesetz d'Stäerkung vum Naturschutz ënnert den Hutt ze brénge mat enger wirtschaftlecher Entwécklung, bei där d'Natur awer an éischter Linn en Hindernis ass.

Dat huele mir esou zur Kenntnis a stëmmen d'Gesetz och mat, ouni awer aus dem Bléck ze verléieren, datt et op laang Dauer ouni e méi fundamentaalt Ëmdenken net méi ka weidergoen.

Mir erënneren dofir nach eng Kéier drun, wat d'Regierung soss esou vun Initiativen ergräift, déi a kompletter Kontradiktioun stinn zum Schutz vun natierleche Ressourcen, der Aartevillfalt an esou weider: eng Landwirtschaftspolitik, an där et ëmmer nach keen Ëmdenke gëtt; e Pestizideplang, deen ëmmer nach net steet; de Bau an den Ausbau vu Stroosse mat alle Loft- a Kaméidibelaaschtungen, déi domadder zesummenhänken; d'Usiidlung vu Betriber, déi mat hiren Aktivitéiten eis natierlech Ressourcen op d'Spill setzen; e Rentefong, dee weider a Multinationaler mat schiedlechen Aktivitéiten investéiert, de Space Mining; d'Zerstéierung vun natierleche Ressourcen, déi elo och nach an de Weltall verlagert gi soll. An esou weider.

Wa mir mat all deem esou weiderfueren, dann ass geschwë keng Natur méi ronderëm eis, déi ee beschütze kann. Dofir wäerte mer trotzdeem nach eisen Accord zu dësem Gesetzesprojet ginn, an der Hoffnung, datt mer och hei zu Lëtzebuerg zu engem fundamentalen Ëmdenke kommen an eiser ekonomescher Entwécklung.

Ech soen Iech Merci.

M. Marc Baum *(déi Lénk).-* Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président.-* Merci och. An déi lescht Riednerin ass d'Madamm Martine Hansen fir d'CSV.

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ech fänke mat enger Feststellung un: Wann een net d'accord ass mat deene Grëngen, dann ass ee vun enger Bei gepickt, et ass een e Populist an et kritt ee gesot, et soll een näischt opféieren.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Martine Hansen *(CSV).-* Ben, ech ka just soen: Gutt, datt ech…

M. Gast Gibéryen *(ADR).-* Dat sot Der richteg!

Mme Martine Hansen *(CSV).-* ...net nach bei méi Gesetzer vun deene Grënge schwätzen, well soss kréich ech bis zum Summer wahrscheinlech nach méi Titelen. A well den Här Statssekretär Gira jo der Meenung ass, datt, wann zwou Saachen an ënnerschiddleche Ministèrë behandelt ginn, déi dann absolutt näischt mateneen ze dinn hunn - esou hat en dat zumindest bei RTL erkläert -, mä da kéint ech mech direkt erëm sëtze goen, well ech wollt iwwert d'Naturschutzgesetz aus der Siicht vun der Landwirtschaft schwätzen.

Majo, hei sinn ech dann, wéi esou dacks, net mam Här Gira d'accord, well obwuel Landwirtschaft an Ëmwelt an ënnerschiddleche Ministèrë sinn, hu se nawell vill mateneen ze dinn. An ech fänke mat all eise Schutzzonen un.

Laut den Aussoe vun der Bauerenallianz si ronn 37% vun eiser landwirtschaftlecher Fläch geschützt. Do gëtt et wahrscheinlech ënnerschiddlech Statistiken. Déi sinn da beluecht mat iergendwelche Servituden. Allgemeng musse mer eis duerfir d'Fro stellen: Wéi vill Schutzzone brauche mer nach, wëlle mer nach ausweisen? An ech wëll awer och hei soen: Wa mer op véierter Plaz leien innerhalb vun 20 Länner beim Undeel vu geschütztener Fläch, dann ass dat awer net esou schlecht.

An da sinn ech och schonns bei dem Plan sectoriel «Paysages». An ech wëll hei awer nach emol op meng Question parlementaire urgente agoen, wou ech gefrot hat, fir am Virfeld vum Vott vum Naturschutzgesetz d'Plan-sectorielle kënnen ze kréien an hei natierlech virun allem de Plan sectoriel «Paysages».

A wann déi Äntwert net déi gewiescht wär, wéi se war, dann hätt wahrscheinlech keen Hunn derno gekréit. Mä d'Äntwert, déi war awer zimlech, ech géif souguer soen, ganz speziell. Ech krut gesot, et géif u sech näischt dergéint schwätzen, fir eis Plan-sectoriellen ze ginn, mä mir krite se awer net. A wa mer se da kriten, dann däerfte mer näischt domadder ufänke bis den 28. Mee. Sou!

Den Här Gira sot dann och nach um Radio, et wär pure Populismus, wann ech esou eppes géif froen. Déi zwee Gesetzer hätten absolutt näischt mateneen ze dinn. An de beschte Bewäis wär et jo, datt se an ënnerschiddleche Ministèrë behandelt ginn.

Ech froe mech, majo fréier ass heiansdo vu Silosdenke geschwat ginn, an dat ass anere Leit virgeworf ginn. Hei kann een dat vläicht och emol eng Kéier froen.

Abee, ech sinn anerer Meenung, an dëst virun allem aus der Siicht vun der Landwirtschaft. Wann zum Beispill e Bauer wëllt aussidelen, de Betrib léich an engem Naturschutzgebitt oder einfach an enger Grëngzon, da ginn et Bestëmmungen zu de Bauten an dësem Naturschutzgesetz a Règlement-grand-ducallen, déi mer nach net alleguer hunn.

Da kéinten dës Flächen awer och nach an engem Corridor écologique leien, deen am nationalen Naturschutzplang definéiert ass, wat kee Gesetz a kee Règlement grand-ducal ass. Et kéint awer och nach an enger Zone interurbaine leien, wat am Plan sectoriel «Paysages» beschriwwen ass. Et kéint och nach an enger Coupure verte leien, och am Plan sectoriel «Paysages». Et kéint och nach an enger Zone de préservation des grands ensembles paysagers leien, och am Plan sectoriel «Paysages».

An da muss de Bauer awer, och wann et zwee verschidde Ministèrë sinn, dës Kaarten iwwereneeleën. An da stelle sech awer eng Partie Froen: Kommen duerch déi verschidden Zonen aus dem Plan sectoriel «Paysages» nach aner Aschränkunge wéi déi duerch d'Naturschutzgesetz? Kommen zum Beispill zu deenen am Naturschutzgesetz virgesinnene Virschrëfte beim Bauen och nach anerer derbäi an dësen Zonen?

Et muss een also dat Ganzt zesumme kucken, an net separat, esou wéi den Här Gira dat sot.

Da gëtt an de Plan-sectoriellen och nach vun Activité agricole geschwat. An ech däerf dat hei soen, obschonns datt ech u sech näischt däerft soen iwwert d'Plan-sectoriellen, mä dat hat den Här Etgen beim État de la nation gesot. Also däerf ech den Här Etgen dann hei widderhuelen.

Mä wann iwwert d'Activité agricole bei de Plan-sectorielle geschwat gëtt, da kann ee sech awer och do Froe stellen. Do hätt ee sech jo kënne virstellen, datt op dëse Flächen net däerft kompenséiert ginn. Oder ass et éischter de Contraire? Eegne sech dës Fläche besonnesch gutt, fir ze kompenséieren?

Also ganz vill Froen, déi ee ka stellen. Also, mir da Populismus ënnerstellen an indirekt soen, ech wier net nëmme vun der Bei gepickt ginn, mä wahrscheinlech och nach vum Lämmes gebass, wann ech vernetzt Froe stellen, dat fannen ech en zimlech staarkt Stéck!

Une voix.- Très bien!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Ech kommen dann elo erëm op d'Schutzflächen zréck, op déi, soubal se ausgewise sinn, direkt oder indirekt Servituden dropkommen. Duerfir soe mir als CSV, an dat hate mer och duerch en Amendement gefuerdert, datt bei der Ausweisung vun dëse Fläche muss fir Transparenz gesuergt ginn, mä leider ware sech jo hei Rout, Blo a Gréng eens, fir dat léiwer net ze maachen.

Kompenséieren: ee weidere wichtege Punkt am Zesummenhang mat der Landwirtschaft. Dir Dammen an Dir Hären, mir hunn et elo schonn e puermol héieren: Lëtzebuerg wiisst. D'Ëmwelt gëtt zerstéiert. Déi muss kompenséiert ginn. Wou? Ma meeschtens op landwirtschaftlech genotztem Terrain.

An d'Landwirtschaft verléiert zweemol duerch de Wuesstum - dat ass och de Moien nach eemol vum Här Schroeder vun der Landwirtschaft ënnerstrach ginn -, éischtens doduerch, datt hiren Terrain gebraucht gëtt, fir ze wuessen - ech mengen, do kann den Här Gira net soen, datt dat net de Fall wier -, an zweetens awer doduerch, datt hiren Terrain gebraucht gëtt, fir ze kompenséieren. Och wann dann nach iergendeng Landwirtschaft méiglech ass, mä et ginn awer Servituden dropgeluecht.

An ech krut an enger Äntwert vun enger Question parlementaire nach gesot: „Et geet net nëmme reng ëm d'Extensivéieren. Mir mussen dann eenzel verschidde Biotopen trotzdeem erëm dohinner kréien." Also kann een net soen: „Du kanns maachen domadder, wat s de wëlls."

Datt d'Landwirtschaft heiriwwer net frou ass, dat, mengen ech, misst ee verstoen. A mir hunn och näischt géint déi Ökopunkten - de Laurent Zeimet huet dat scho gesot -, mä fir eis ass et awer wichteg, datt mer net ze vill där Fläche verbrauchen, fir ze kompenséieren. A mir haten och hei een Amendement virgesinn, wou mer proposéiert haten ze sträichen, datt de Minister u sech d'Méiglechkeet huet, fir ze decidéieren, fir en X-facht vun deem, wat zerstéiert ass, als Kompensatioun ze froen.

D'Chambre des Métiers hat och heirop higewisen. Also vläicht nach een, dee vun der Bei gepickt ginn ass.

(Hilarité)

Dësen Amendement ass awer och vu Rout, Blo a Gréng refuséiert ginn.

D'Chambre des Métiers hat och nach drop higewisen, datt et wichteg wär, fir no innovative Kompensatiounsmoossnamen ze sichen, fir eben dee Flächeverbrauch ze reduzéieren. An eigentlech huet d'DP dat, wann ech dat richteg verstanen hunn, och gesot. An an deem Sënn deposéieren ech hei eng Motioun,...

Motion 1

La Chambre des Députés,

- reconnaissant la plus-value du principe d'un système numérique d'évaluation et de compensation en écopoints;

- considérant les avis de la Chambre des Métiers et de la Chambre de l'Agriculture qui indiquent la nécessité de prévoir d'autres mécanismes de compensation;

invite le Gouvernement

- à évaluer le système des écopoints et à en faire les adaptations nécessaires;

- à identifier des mesures compensatoires innovatrices et alternatives permettant d'éviter la perte de surfaces agricoles productives.

(s.) Martine Hansen, Emile Eicher, Léon Gloden, Aly Kaes, Marcel Oberweis, Laurent Zeimet.

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci, Merci.

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- ...wou mer d'Regierung opfuerderen, de System mat den Ökopunkten ze evaluéieren, déi néideg Upassungen ze maachen, an dëst eben ënnert dem Gesiichtspunkt vun enger Reduzéierung vum Flächeverbrauch a mat dem Opruff, fir no aneren innovative Kompensatiounsmesuren ze sichen.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Da gëtt an dësem Gesetz elo festgehalen, datt de Stat Flächen opkeeft, fir de sougenannte Kompensatiounspool zesummenzestellen. Mä och do stelle sech eng Partie Froen.

Éischtens, no wéi enge Kritäre keeft de Stat dës Flächen op? An da muss een awer och verstoen an am Kapp behalen, datt duerch den Opkaf den Drock op d'Land net onbedéngt ofhëlt, virun allem, well de Verkeefer, an deem Fall, wou en et dem Stat verkeeft, jo net op d'Plusvalue besteiert gëtt. Do kann u sech en normale Bauer schlecht mathalen.

Déi zweet Fro, déi sech hei stellt, ass awer: Firwat steet net kloer am Gesetz dran, datt keng landwirtschaftlech wäertvoll Fläche geholl ginn, fir ze kompenséieren? U sech, wann ech de Leit nogelauschtert hunn, wëllt jiddwereen dat. Firwat dat awer net kloer draschreiwen? Elo steet dran: „De Minister passt op, fir ze evitéieren, datt..." Dat ass an eisen Aen net ganz kloer. Mir haten och do en Amendement gemaach, fir dat kloerzestellen. Och d'Landwirtschaftskummer hat dat gefrot. Also nach een, dee vun der Bei gepickt ginn ass. Awer och dat ass vu Rout, Blo a Gréng refuséiert ginn.

Da kommen ech zum Bauer an der Gréngzon.

Mme Viviane Loschetter *(déi gréng)*.- Duerfir stierwen déi aus.

(Hilarité)

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- D'Madamm Loschetter mengt, si hätt elo d'Ursaach fonnt, firwat datt d'Beie géifen ausstierwen.

De Bauer an der Gréngzon: ee weidere wichtege Punkt, well de Bauerebetrib gehéiert ëmmer méi dohinner an ëmmer manner an d'Duerf. Datt een an der Gréngzon net ka bauen, wat a wou ee wëllt, ech mengen, do si mer eis alleguer eens. Fir awer eng nohalteg Landwirtschaft ze behalen, musse mer eis Landwirtschaft an Zukunft op méi breet Bee stellen. Wa mer gären an Zukunft hätten, datt eis Baueren net nëmme Mëllech sträichen oder Ranner mäschten, mä och innovativ sinn, dann ass awer eng Grondviraussetzung déi, datt mer dës Innovatiounen, Alternativen, zweet Standbeener och an der Gréngzon zouloossen.

M. Roy Reding *(ADR)*.- Très bien!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Wéi gesäit et zum Beispill aus mat Chambres d'hôtes? Am Ausland profitéiere mer jo emol heiansdo gären dovunner.

Une voix.- Tourismus.

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Hunn déi en direkte Lien mat der Matière première? Dat gëtt jo gefrot. Wahrscheinlech net! Vläicht ginn da mat dësem Gesetz héchstens Zëmmere wéi an engem Heehotel accordéiert, well mam Hee hätte mer jo zumindest den direkte Lien mat der Produktioun duergestallt.

(Interruption par M. Roy Reding)

Wéi gesäit et mat engem Erliefnesbauerenhaff an der Gréngzon aus? Mir hunn hei zu Lëtzebuerg zum Beispill een Haff, ee ganz schéinen Haff, dee läit, souwäit ech weess, an der Zone verte, zumindest net am Duerf. Do gi regelméisseg Kanner aus der Waldorfschoul dohinner. En ass och deementspriechend ageriicht.

Um Haff ass ënner anerem och een Naturata-Buttek an esou weider. Huet dësen elo en direkte Lien mat der Matière première vum Betrib? Dat ass mer am Prinzip egal, well mer brauchen an Zukunft nach méi esou eng Betriber, och konventioneller. Et kéint ee sech zum Beispill virstellen, datt eis Direktvermaarter, vum Bauerenhaff op den Dësch, och a verschiddene Betriber Butteker hätten, an dat an der Gréngzon.

M. Roy Reding *(ADR)*.- Ganz richteg!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Mat dësem Gesetz wäert et awer schwiereg bis bal onméiglech ginn, fir dat ze accordéieren. Schued! Ma et steet dran, souguer explizitt, datt de Gäertner emol, mengen ech, keng Blummendëppen däerf zousätzlech verkafen, well déi net am Betrib do produzéiert ginn. Dat steet explizitt dran.

An dann hat ech och nach an der Kommissioun gefrot, ob et dann erlaabt wär, datt e Bauer als eng Niewentätegkeet, wann en ee fräie Stall hätt, zum Beispill eng Hondspensioun kéint opmaachen. Et si bestëmmt Leit heibannen, déi Hënn hunn. An et si bestëmmt och Leit heibannen, wa se hir Hënn an eng Hondspensioun féieren, déi da frou wären, wann deen Hond och Auslaf hätt. An da passt dat och nach besser an d'Gréngzon. Wahrscheinlech sinn d'Noperen och nach méi frou, wa se am Duerf keng Hondspensioun dernieft hunn. Et ginn der also gebraucht. An de Bauer kéint en zweet Standbeen opbauen.

Wat ass awer geschitt? An dat fannen ech schonn och erëm eng Kéier speziell: An der nächster Sitzung hate mer een Amendement doleien, wou elo explizitt drasteet, datt dëst verbueden ass.

Dir Dammen an Dir Hären, leider hat ech et gefrot! A Gott sei Dank hat ech net nach méi Beispiller gefrot, well soss wären déi wahrscheinlech och elo nach explizitt am Gesetz dran, datt déi verbuede wären.

M. Roy Reding *(ADR)*.- Verbuetsministère!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- An dëst beweist d'Astellung vun der Regierung: esou restriktiv wéi méiglech a keen Zeechen a Richtung Innovatiounen.

Och d'Päerdsställ kéint een als Beispill huelen. Och hei kann ee restriktiv Interpretatioune fäerten, mä och déi brauche mer.

Als CSV soe mer ganz kloer, datt mer déi landwirtschaftlech Aktivitéit musse flexibel gesinn. Mir mussen Alternativen, zweet Standbeener an Niewenaktivitéiten op de Betriber zouloossen a férderen; an och zweet Standbeener!

Da kommen ech bei d'Wunnhaiser an der Gréngzon. D'Astellung vum Ëmweltministère beleet folgend Beispill; ech hat et schonn eng Kéier hei erkläert, mengen ech: Wéi e Bauer eng Geneemegung gefrot hat, fir bei sengem Héngerstall en Haus opzeriichten, huet d'Madamm Minister Dieschbourg him geäntwert, d'Hénger missten net beim Eeërleeën assistéiert ginn, also krit hie keng Geneemegung.

(Interruption par M. Roy Reding)

Esou eng Aussoe vun enger Ministesch, Dir Dammen an Dir Hären, maachen d'landwirtschaftlech Produktioun lächerlech, sinn eng Frechheet fir d'Baueren a beweisen d'Astellung vun der Ëmweltministesch, dem Statssekretär!

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Just eng kleng Klammer: De Bauer hat e laangen Otem an e krut herno viru Geriicht recht, mä leider huet net jiddwereen esou ee laangen Otem.

M. Gast Gibéryen *(ADR)*.- Firwat däerf en net?

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Elo steet am Projet de loi, datt ee Wunnhaus beim Betrib nëmmen dann erlaabt gëtt, wann d'Aktivitéit eng dauerhaft Präsenz vum Betribsleeder erfuerdert. Wat heescht dat konkret, „eng dauerhaft Präsenz vum Betribsleeder"?

Dann zielt dëst Wunnhaus an Zukunft och als landwirtschaftlech Konstruktioun. Wat huet dëst fir Konsequenzen? Wat geschitt zum Beispill an engem Härtefall, wann de Mann géif stierwen, d'Fra huet en anere Beruff an et sinn nach kleng Kanner do? Déi kënnen de Betrib net weiderféieren. Wat geschitt dann? Ee Règlement grand-ducal hu mer nach net. Awer an der Lettre ministérielle, déi mer kritt haten, stoung: «Une fois que l'exploitation agricole aura cessé ou que le requérant aura cessé son activité, la construction sera enlevée.» Misst d'Haus dann an deem Fall ofgerappt ginn? Do ass net vill Spillraum dran. Härtefäll si keng virgesinn. Sou!

Am Wunnhaus kann dann nach ee Logement intégré virgesi ginn. Et muss awer deeselwechte Proprietaire sinn. Firwat deeselwechte Proprietaire, wann zwee Bridder den Haff hätten? Firwat kéinten do net d'Besëtzverhältnisser kloer geregelt ginn?

Sou! Mäi lescht Stéchwuert: Fräifaartsschäin. Am Artikel 61 vum Projet de loi steet dran, datt de Minister zu all Autorisatioun däerf, nieft de Bestëmmungen zu de Bauten, och iergendeng aner Moossname virschreiwen, wann de Gebrauch vun de Gebaier, net d'Gebaier selwer, mä de Gebrauch vun de Gebaier eng Gefor fir d'Ëmwelt am Allgemengen a fir d'Schéinheet vun der Landschaft an esou weider ass. „Schéinheet" ass e ganz vage subjektive Begréff.

(Interruption)

Ech hat emol eng Kéier ee Proff op der Uni, deen huet eis Diae gewisen. En huet dann Hiwwellandschafte gewisen an dann huet e gesot: „Do musse gro Kéi stoen." En huet flaach Landschafte gewisen an dann huet e gesot: „Do mussen där bronger Kéi stoen." Sou! Wann dat doten d'Schéinheet erkläert, da sinn do definitiv vill Méiglechkeeten dran, fir dat ze interpretéieren.

An och elo schonns huet den Ëmweltministère et sech zur Gewunnecht gemaach, wann ee Bauer zum Beispill ee Changement d'affectation freet, déi eng Zort Béischte ginn duerch déi aner Zort ersat, datt hien nëmmen da säin Okay gëtt, wann de Véibesaz am Ganze reduzéiert gëtt, dat heescht, wa manner produzéiert gëtt. An dat, obwuel mer aner Gesetzer, européesch Direktiven hunn, un déi sech d'Bauere souwisou mussen halen!

Mat dësem Artikel kritt hien also elo een absolutte Fräifaartsschäin, fir esou eng Moossnamen ze diktéieren. Dat ass fir eis net akzeptabel!

Ech kéint elo esou weiderfueren, mä ech wëll ofschléissend zesummefaassen an ech wëll dem Här Gira dann och soen, datt mer net hu missen no Argumenter sichen, fir dergéint ze stëmmen. Mir hunn Argumenter!

Dëst Gesetz liwwert, wéi gesot, fruchtbare Buedem fir d'Willkür vum Environnementsministère. Transparenz zielt op jidde Fall net beim Ausweise vun de Schutzzonen. Administrativ Vereinfachung: Hei hu mer nach ganz vill Sputt no uewen. Manner Rechter fir de Bierger: De Recours en réformation gëtt ersat nëmme méi nach duerch de Recours en annulation.

Mir hate 27 Amendementer gemaach. Se sinn alleguer refuséiert ginn. Dat heescht: 23-mol Nee vun der CSV!

Plusieurs voix.- Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, *Président*.- Merci. Ech wär ganz frou, wann d'Motioun géif verdeelt ginn.

(Brouhaha)

D'Motioun. Et ass jo kee Buch, et ass ee Blat.

(Hilarité)

Neen! Ech soen, dass et gutt wär, wann ee Stellung bezitt, dass se disponibel ass.

(Brouhaha général)

Den Här Statssekretär huet d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

M. Camille Gira, *Secrétaire d'État au Développement durable et aux Infrastructures*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll als Alleréischt hei e ganz, ganz grousse Merci lassginn, virun allem un de President-Rapporteur, net nëmme fir säin ausféierleche schréftlechen a mëndleche Bericht, mä virun allem fir d'Aart a Weis, wéi en d'Debatten an der Chamberskommissioun geréiert huet.

E Gesetz mat iwwer 80 Artikele mat enger héich komplizéierter Matière. Ech mengen, dat kënnen all d'Kolleegen an d'Kolleeginnen aus där Chamberskommissioun bezeien. Dat mierkt een och an eenzelnen Avisen, déi nach ëmmer de Kompenséierungssystem net verstanen hunn. Et esou ze leeden, dass mer dat Gesetz haut kënne stëmmen, dat ass zu engem ganz groussen Deel de Meritt vum Henri Kox. An duerfir e ganz grousse Merci un hien, awer och un all déi aner Memberen, wou mer wierklech konstruktiv Diskussiounen haten. An ech schléissen och ausdrécklech do d'Oppositioun mat an, a wärend den Diskussiounen an der Chamberskommissioun och déi gréissten Oppositiounspartei.

Jo, Här President, mat deene Grénge kann een, egal a wéi engem Land dass se sinn, ganz gäre streiden. Wann et ëm de Fong geet, ass dat iwwerhaapt kee Problem, mä da stelle mer herno fest: Déi eng hunn déi Meenung an déi aner eng aner. Wa mer e Kompromiss fannen, ass et gutt, a wa mer kee fannen, da sinn ebe Majoritéiten, déi decidéieren. An der Vergaangenheet war dat ganz oft géint eis. Elo ass et méi oft fir eis, well mer eben an der Majoritéit sinn.

Mä ech muss awer soen: Leider ass déi sereine Diskussiounskultur mat der gréisster Oppositiounspartei an der leschter Woch net méi méiglech gewiescht. Ech ginn net an den Detail an, mä wann eng Deputéierten higeet an der Regierung Ontransparenz virwërft, dann e Lien mécht tëschent zwee Gesetzer, dee wierklech ganz schlecht ze maachen ass, well dat, wat se verlaangt huet un Informatiounen, sinn Ausféierungsbestëmmungen, dat steet a Règlement-grand-ducallen dran oder a Plan-nationallen, wat déi exklusiv, mengen ech, Kompetenz vun der Regierung ass an net vun der Chamber.

Mä wann awer genau déi Informatiounen, déi déi Deputéierte gären hätt, schonn annerhalleft Joer am Memorial stinn... Här President, d'Secteurs écologiques, déi sinn zënter engem Joer am Memorial publizéiert. An ech hat der Deputéiert och ausdrécklech an der Chamberskommissioun gesot, si soll da wann ech gelift eng Recherche maachen, da kréich se all Informatiounen, fir…

Mme Martine Hansen *(CSV)*.- Et sinn awer vill aner Zonen am Plan sectoriel «Paysages».

M. Camille Gira, *Secrétaire d'État au Développement durable et aux Infrastructures*.- Här President, ech wëll et dobäi beloossen. Ech iwwerloosse jiddwerengem heibannen, wien an deem doten Dossier e Selbstgoal geschoss huet a wien net. An domat géif ech dat klasséieren, well ech och mengen, dass et derwäert ass, hei iwwert de Fong ze diskutéieren an net iwwer Niewesächlechkeeten.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, mir sinn amgaangen, den Aascht ofzeseeën, op deem mer sëtzen. 60% manner Insekten a 15

Joer an Däitschland, 30% manner Vullen a 15 Joer a Frankräich, 80% manner Fiichtgebidder a 50 Joer zu Lëtzebuerg. Dat si keng Klengegkeeten. Do geet et un d'Eingemachte an do geet et ëm d'Iwwerliewen. An dat soen net ech, Här President, dat hu 15.000 Wëssenschaftler aus 184 Länner virun e puer Méint an engem Hëllefsruff un d'Politik gesot.

A firwat, Här President, si mer dann als Mënschen esou wäit komm? Ech misst eigentlech elo hei e ganz laange philosopheschen Exkurs halen, mä mat 15 Minutte gëtt dat schwéier. Duerfir halen ech mech un déi Haaptpunkten.

Ech kann ufänke bei der Bibel, mam Sproch „Macht euch die Erde untertan", iwwert den Descartes, wéi den Här Wagner och richtegerweis hei gesot huet, dee mat sengem linearen Denken déi westlech Zivilisatioun ganz staark geprääagt huet, bis awer och - an och dat, mengen ech, géif den Här Wagner interesséieren -, bis bei d'Wiese vum Kapitalismus, fir deen et de Produktiounsfacteur Natur net gëtt, well en déi Servicer, déi vun der Natur geliwwert ginn, als gratis viraussetzt.

Mir brauchen also hei, Här President, eng zweet kopernikanesch Revolutioun.

La séance publique est levée à 17.40 heures suite à un malaise de M. le Secrétaire d'État Camille Gira.

Malgré les premiers secours prodigués tout de suite en salle plénière, M. Gira est malheureusement décédé peu après à l'hôpital.

Le Président de la Chambre des Députés et les présidents des groupes politiques, très affectés par le décès de M. Gira, ont pris la décision, d'un commun accord, d'annuler la séance publique du 17 mai.

Sommaire des séances publiques nos36, 37 et 38

36e séance

Ouverture de la séance publique p. 481

Question élargie n°29 de Mme Sylvie Andrich-Duval au sujet de la violence à l'école p. 481-482

Question élargie n°30 de M. Fernand Kartheiser au sujet d'organisations non gouvernementales agréées p. 482-483

7182 - Projet de loi portant modification

1° de la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État;

2° de la loi modifiée du 3 août 1998 instituant des régimes de pension spéciaux pour les fonctionnaires de l'État et des communes ainsi que pour les agents de la Société nationale des chemins de fer luxembourgeois;

3° de la loi modifiée du 9 décembre 2005 déterminant les conditions et modalités de nomination de certains fonctionnaires occupant des fonctions dirigeantes dans les administrations et services de l'État;

4° de la loi modifiée du 12 mai 2009 portant création d'une École de la 2e Chance;

5° de la loi modifiée du 22 mai 2009 portant création

a) d'un Institut national des langues;

b) de la fonction de professeur de langue luxembourgeoise;

6° de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État;

7° de la loi modifiée du 25 mars 2015 instituant un régime de pension spécial transitoire pour les fonctionnaires de l'État et des communes ainsi que pour les agents de la Société nationale des chemins de fer luxembourgeois;

8° de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant les conditions et modalités de l'accès du fonctionnaire à un groupe de traitement supérieur au sien et de l'employé de l'État à un groupe d'indemnité supérieur au sien;

9° de la loi modifiée du 25 mars 2015 déterminant le régime et les indemnités des employés de l'État

et portant abrogation

de la loi modifiée du 22 juin 1963 portant fixation de la valeur numérique des traitements des fonctionnaires de l'État ainsi que des modalités de mise en vigueur de la loi du 22 juin 1963 fixant le régime des traitements des fonctionnaires de l'État p. 483-486

6708 - Projet de loi relative

- au contrôle de l'exportation, du transfert, du transit et de l'importation des biens de nature strictement civile, des produits liés à la défense et des biens à double usage;

- au courtage et à l'assistance technique;

- au transfert intangible de technologie;

- à la mise en œuvre de résolutions du Conseil de sécurité des Nations Unies et d'actes adoptés par l'Union européenne comportant des mesures restrictives en matière commerciale à l'encontre de certains États, régimes politiques, personnes, entités et groupes

et portant abrogation de

- la loi modifiée du 5 août 1963 concernant l'importation, l'exportation et le transit des marchandises;

- la loi du 5 août 1963 concernant la surveillance des importations, des exportations et du transit des marchandises;

- la loi du 28 juin 2012 relative aux conditions des transferts de produits liés à la défense dans l'Union européenne p. 486-487

7233 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 10 mai 1995 relative à la gestion de l'infrastructure ferroviaire p. 487-488

7234 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 10 mai 1995 relative à la gestion de l'infrastructure ferroviaire p. 488-489

7179 - Projet de loi portant modification de l'article 563 du Code pénal en créant une infraction de dissimulation du visage dans certains lieux publics,

6705 - Proposition de loi ayant pour objet d'interdire la dissimulation dans l'espace public et de compléter certaines dispositions du Code pénal

et

6909 - Proposition de loi portant interdiction de la dissimulation du visage dans les lieux publics p. 489-499

37e séance

Ouverture de la séance publique p. 500

Communications p. 500-501

Changement de composition d'une délégation parlementaire luxembourgeoise auprès d'une assemblée parlementaire internationale p. 501

Ordre du jour p. 501

Heure de questions au Gouvernement

Question n°316 du 14 mai 2018 de M. André Bauler relative à la situation des jeunes formés dans la carrière professionnelle de l'auxiliaire de vie, adressée à M. le Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire p. 501

Question n°317 du 15 mai 2018 de M. Claude Wiseler relative la procédure de nomination d'un candidat à un poste vacant du Conseil d'État, adressée à M. le Premier Ministre, Ministre d'État p. 501-502

Question n°318 du 14 mai 2018 de M. Alex Bodry relative aux procédures d'autorisation d'exploitation concernant les centrales nucléaires à proximité du Luxembourg, adressée à Mme la Ministre de l'Environnement p. 502

Question n°319 du 15 mai 2018 de M. Roy Reding relative à la décision du «Bundesfinanzhof» en matière d'intérêts de pénalité auprès de l'État, adressée à M. le Ministre des Finances p. 502

Question n°320 du 15 mai 2018 de M. Franz Fayot relative à l'installation d'une galerie nationale dans les murs de l'ancien Athénée, adressée à M. le Ministre de la Culture p. 502-503

Question n°321 du 15 mai 2018 de Mme Sylvie Andrich relative à l'avenir incertain des sites à Dudelange et à Käerjeng du groupe verrier américain Guardian, adressée à M. le Ministre de l'Économie

et

Question n°3820 du 14 mai 2018 de M. Eugène Berger et de M. Gusty Graas relative à la fermeture de deux usines du groupe américain Guardian, adressée à M. le Ministre de l'Économie p. 503

Question n°322 du 15 mai 2018 de M. Laurent Zeimet relative à la transposition de la convention collective SAS au niveau des initiatives sociales, adressée à M. le Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire p. 503-504

Dépôt d'une proposition de loi par M. Claude Wiseler p. 504

Heure d'actualité du groupe politique LSAP au sujet de l'accord de Vienne sur le nucléaire iranien et la décision du président des États-Unis de se retirer de cet accord p. 504-507

Question élargie n°31 de M. Henri Kox relative à l'énergie nucléaire p. 507-508

7214 - Projet de loi portant modification de l'article 99 de la loi communale modifiée du 13 décembre 1988 p. 508-509

7175 - Projet de loi portant approbation de

1° l'Accord entre le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg et le Gouvernement de la République italienne concernant l'échange et la protection réciproque d'informations classifiées, fait à Rome le 20 avril 2017;

2° l'Accord de sécurité entre le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg et le Gouvernement de Roumanie sur la protection réciproque des informations classifiées, signé à Bucarest, le 24 mai 2017 p. 509-510

7177 - Projet de loi portant approbation de l'Accord entre le Grand-Duché de Luxembourg et le Royaume de Belgique relatif à la gestion et au stockage définitif des déchets radioactifs du Grand-Duché de Luxembourg sur le territoire du Royaume de Belgique, fait à Gäichel, le 4 juillet 2016 p. 510

7157 - Projet de loi du [--] relative aux marchés d'instruments financiers et portant:

1. transposition de la directive 2014/65/UE du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 concernant les marchés d'instruments financiers et modifiant la directive 2002/92/CE et la directive 2011/61/UE;

2. transposition de l'article 6 de la directive déléguée (UE) 2017/593 de la Commission du 7 avril 2016 complétant la directive 2014/65/UE du Parlement européen et du Conseil en ce qui concerne la sauvegarde des instruments financiers et des fonds des clients, les obligations applicables en matière de gouvernance des produits et les règles régissant l'octroi ou la perception de droits, de commissions ou de tout autre avantage pécuniaire ou non pécuniaire;

3. mise en œuvre du règlement (UE) n°600/2014 du Parlement européen et du Conseil du 15 mai 2014 concernant les marchés d'instruments financiers et modifiant le règlement (UE) n°648/2012;

4. modification de:

a) la loi modifiée du 5 avril 1993 relative au secteur financier;

b) la loi modifiée du 23 décembre 1998 portant création d'une commission de surveillance du secteur financier;

c) la loi modifiée du 5 août 2005 sur les contrats de garantie financière;

d) la loi modifiée du 7 décembre 2015 sur le secteur des assurances; et de

e) la loi modifiée du 15 mars 2016 relative aux produits dérivés de gré à gré, aux contreparties centrales et aux référentiels centraux et modifiant différentes lois relatives aux services financiers; et

5. abrogation de la loi modifiée du 13 juillet 2007 relative aux marchés d'instruments financiers, à l'exception de son article 37 p. 510-514

7165 - Projet de loi relative aux dépositaires centraux de titres et portant mise en œuvre du règlement (UE) n°909/2014 du Parlement européen et du Conseil du 23 juillet 2014 concernant l'amélioration du règlement de titres dans l'Union européenne et les dépositaires centraux de titres, et modifiant les directives 98/26/CE et 2014/65/UE ainsi que le règlement (UE) n°236/2012 p. 514-515

7194 - Projet de loi portant mise en œuvre du règlement (UE) 2015/2365 du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2015 relatif à la transparence des opérations de financement sur titres et de la réutilisation et modifiant le règlement (UE) n°648/2012, et portant modification:

1. de la loi modifiée du 17 décembre 2010 concernant les organismes de placement collectif;

2. de la loi modifiée du 12 juillet 2013 relative aux gestionnaires de fonds d'investissement alternatifs; et

3. de la loi modifiée du 7 décembre 2015 sur le secteur des assurances p. 515

7263 - Projet de loi approuvant la participation du Grand-Duché de Luxembourg à la dix-huitième reconstitution des ressources de l'Association internationale de développement p. 515-516

38e séance

Ouverture de la séance publique p. 517

7072 - Projet de loi portant

1. institution d'un service de médiation au maintien, à l'inclusion et à l'intégration scolaires de l'Éducation nationale,

2. modification de la loi modifiée du 6 février 2009 relative à l'obligation scolaire,

3. modification de la loi modifiée du 9 décembre 2005 déterminant les conditions et modalités de nomination de certains fonctionnaires occupant des fonctions dirigeantes dans les administrations et services de l'État,

4. modification de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État p. 517-521

7048 - Projet de loi concernant la protection de la nature et des ressources naturelles et modifiant

1° la loi modifiée du 31 mai 1999 portant institution d'un fonds pour la protection de l'environnement;

2° la loi modifiée du 5 juin 2009 portant création de l'Administration de la nature et des forêts;

3° la loi modifiée du 3 août 2005 concernant le partenariat entre les syndicats de communes et l'État et la restructuration de la démarche scientifique en matière de protection de la nature et des ressources naturelles p. 521-529